

KULTURA • PREKOGRANIČNA SARADNJA • SARADNJA SA VLASTIMA • MEDIJI I MANJINE • OSTALA DEŠAVANJA

UVODNA RIJEČ.....	3	3) Izložbe	49
KULTURA		- Izložba fotografija Fotografskog društva Janez Puhar	49
Održana 13. Smotra kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina	4	4) Književnost	49
Svečano obilježen Međunarodni dan Roma – 8. april u Prnjavoru	7	- Literarno veče slovenačko - srpske poezije	49
Dan učenika postignuća u osnovnoj školi u Trnopolju	8	- Predstavljanje antologije „Darovi evropske priče“	49
Dvanaesto „Veče nacionalnih manjina grada Prijedora“	9	- Literarno veče Marka Kravosa	50
Uspješno realizovana manifestacija		5) Tradicionalne priredbe	50
Dan nacionalnih manjina opštine Gradiška	10	- VII Slovenački dan u Slatini	50
Smotra nacionalnih manjina u Šibovskoj	12	- „Dobrodošli doma“ u Ljubljani	50
Održano sedmo regionalno takmičenje o poznavanju nacionalnih manjina „Upoznajmo se! - nacionalne manjine u BiH“	14	- XVIII Martinovanje	51
Maškare u Štivoru	18	PREKOGRANIČNA SARADNJA	
Održana promocija knjige		Regionalna konferencija	
„Spomenica naučnika i književnika Čedomira M. Lučića“	19	„Političke promjene, prava i zaštita manjina“	52
Pjesma i igra razveselila Trebinjce – Veče Danilovgrada u Trebinju ...	19	Vlada Crne Gore imenovala Savjet za saradnju sa iseljenicima	52
„Avramov štap“ mitropolitu Amfilohiju	20	Slobodan Bošković iz banjalučkog Udruženja „Njegos“	
Još jedna uspješna godina za Udruženje „Magyar Szó“	20	donira svom rodnom Kolašinu 3500 knjiga	53
Aktivnosti Udruženja Makedonaca „JUG“ Banja Luka	23	Izložba „Svi putevi vode u Rim“ u Lipiku	54
Aktivnosti „Češke besede“ Nove Vesi u 2016. godini	24	Proslava 17 godina postojanja Zajednice Talijana Lipik	55
Aktivnosti Ukrajinskog kulturnog prosvjetnog društva		Drugi Kongres poljske dijaspeore u Bosni i Hercegovini	55
„Taras Ševčenko“ Prnjavor	25	Naučna konferencija u Boleslawiecu	56
Aktivnosti Udruženja Crnogoraca u Hercegovini		SARADNJA SA INSTITUCIJAMA	
„Vuk Mićunović“ Trebinje	26	Prijem kod predsjednika povodom obilježavanja	
Kulturno prosvjetno udruženje Ukrajinaca „Taras Ševčenko“		9. januara – Dana Republike Srpske	57
Banja Luka proslavilo 50 godina postojanja i rada u Banjaluci	27	Svečana akademija i prijem u kabinetu	
Bal – Ukrajinsko posjelo	27	Predsjednika Republike Srpske povodom Dana Republike	57
Červona Kalena	27	Održan Radni sastanak sa predstavnicima Komiteta eksperata	
Veče Tarasa Ševčenka	28	Evropske povelje za regionalne ili manjinske jezike Savjeta Evrope ..	57
Djeca za mir u svijetu	28	Održan prvi sastanak predstavnika nacionalnih manjina	
Kreativne radionice	28	u BiH sa ministricom Borovac	57
Udruženje Crnogoraca i prijatelja Crne Gore „Lovćen“ u Banjaluci ..	29	Održan radni sastanak sa ministrom Maleševićem	58
Ko je (za)mutio vodu?	30	Održan radni sastanak sa gradonačelnikom Banja Luke	59
Sa guslama kroz život	31	Održan konsultativni sastanak Ombudsmena u BiH	59
Četiri kocke šećera	32	Svečano obilježen Dan grada Prijedora	59
Dani nacionalnih manjina opštine Gradiška	32	Lokalni izbori 2016	60
Umjetnička izložba „Nova renesansa“	34	MEDIJI I MANJINE	
Češki hor „Chorus Ostrava“		Decenija emitovanja radio emisije	
savremene kompozicije za publiku u Banjoj Luci	35	„Korijeni“ obilježena u Prnjavoru	61
Vera Budimir u potrazi za biserom	35	OSTALA DEŠAVANJA	
Kulturno društvo Makedonaca „Vardar“ Banja Luka	36	O završetku 2016. godine	62
Izveštaj o dešavanjima u Jevrejskoj opštini Banja Luka		Održana konferencija „Imamo i mi pravo na izbor“	
u periodu od 01. 06. do 31. 12. 2016. godine	37	- Izmjene i dopune Izbornog zakona BiH	
Tradicionalno Božićno druženje članova		- ljudska prava nacionalnih manjina i ostalih“	62
Udruženja Poljaka Banja Luka	41	Održane Redovna i Izborna skupština	
XIII Smotra	41	Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske	63
Projekt - Festival Pirogijada 06. 08. 2016.	42	Učešće u Lokalnim izborima 2016	63
Poljska kapelica - procesija	43	Održan seminar – na temu „Ljudska prava u BiH	
Udruženje Slovaka Semberije „Juraj Janošik“ Bijeljina		sa posebnim osvrtom na prava nacionalnih manjina“	64
- Kratak osvrt na aktivnosti u 2016. godini	43	Obilježavanje 75. godina od početka genocida	
Udruženje Slovenaca Republike Srpske Triglav Banja Luka	45	nad Srbima, Jevrejima i Romima	64
1) Dodatna nastava slovenačkog jezika i kulture	45	Analiza potreba izrade izmjene i dopuna Zakona o zaštiti	
- Radionice za učenike dodatne nastave slovenačkog jezika	45	prava pripadnika nacionalnih manjina BiH – okrugli sto	65
- 17. Susreti učenika dodatne nastave slovenačkog jezika	46	Prijem kod predsjednika Republike povodom obilježavanja	
- Evropski dan jezika	46	9. januara – Dana i Krsne slave Republike Srpske	65
- VI Kviz za Slovence u BIH	47	Franjo Rover se susreo sa Sergiom Matarelijem	
2) Koncerti	47	predsjednikom Republike Italije	66
- Simfonijski orkestar Konzervatorijuma		Izveštaj o stanju i položaju pripadnika nacionalnih	
za muziku i balet iz Maribora	47	manjina u Republici Srpskoj 2003. – 2016.	66
- Koncert Dua Ponte u Banjaluci	47	Romski Informativni Centar Gradiška	67
- Koncert slovenačkih horova u Sarajevu.....	47	Konferencija „Poljaci na bosanskoj zemlji	
- Koncert povodom 15 godina rada		- 70 godina od odlaska“	67
Mješovitog hora „Davorin Jenko“	48		
- Hor „Davorin Jenko“ u Šentvidu pri Stični	48		
- Hor Davorin Jenko i dječija folklorna grupa u Rijeci	48		

Poštovani čitaoci,

Nastavljajući aktivnosti iz 2016. godine u vezi sa pripremom zajedničkog štampanog izdanja koji na jednom mjestu obuhvata informacije o realizovanim aktivnostima u 2016. godini, pred vama se nalazi drugi broj našeg zajedničkog biltena kojeg priprema Savez nacionalnih manjina Republike Srpske.

Iako nam je 2016. godina bila u velikoj mjeri uspješna, sve naše planirane aktivnosti nismo uspjeli realizovati u onom planiranom obimu shodno raspoloživim sredstvima. U ovom biltenu obuhvatili smo dio svih onih najvažnijih aktivnosti i događaja, a koje prezentuju rad Saveza i udruženja nacionalnih manjina u Republici Srpskoj.

U pet tematskih odjeljaka, obuhvatili smo informacije koje se odnose na kulturu, jezik, obrazovanje, saradnju sa institucijama vlasti, prekograničnu saradnju, medije i druge kako bismo informisali sve naše vjerne čitaoce o našem radu.

Drugi broj biltena „Riječ nacionalnih manjina Republike Srpske“ dostupan je i u elektronskom obliku na našoj zvaničnoj internet prezentaciji www.snm.rs.ba

U nadi da će nam 2017. godina biti mnogo uspješnija do sljedećeg broja biltena „Riječ nacionalnih manjina“ srdačno vas pozdravljamo.

Savez nacionalnih manjina Republike Srpske
Predsjednik Franjo Rover

SAVEZ NACIONALNIH MANJINA REPUBLIKE SRPSKE
САВЕЗ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ALLIANCE OF NATIONAL MINORITIES OF REPUBLIKA SRPSKA

Klub nacionalnih manjina, Cara Lazara 22, 78000 Banja Luka, Tel/fax: ++ 387 51 461 068
E-mail: snmrs@teol.net Web: www.snm.rs.ba

Ministarstvo prosvjete i kulture
Republike Srpske

Ministarstvo uprave i lokalne
samouprave Republike Srpske

Priprema i realizacija ovog Biltena je sufinansirana kroz projekat pod nazivom “Podrška radu i djelovanju Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske” a koji je podržan od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH

ODRŽANA 13. SMOTRA KULTURNOG STVARALAŠTVA NACIONALNIH MANJINA

Banja Luka, 24. septembar 2016.

U subotu 24. septembra 2016. godine sa početkom u 19.30 časova u sportskoj dvorani Obilićevo u Banjoj Luci održana je trinaesta po redu „Sмотра kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina“.

U koncertnom programu učestvovalo je 11 nacionalnih manjina sa oko 120 scenskih izvođača (direktnih učesnika programa) iz svih krajeva Republike Srpske, a pored domaćih učesnika bili su prisutni i gostujući ansambli iz matičnih zemalja i pojedinci sa kojima je uspostavljena dugogodišnja uspješna saradnja.

Program je odlikovao šarenilom bogatstva kulture, običaja i folklora nacionalnih manjina u čijoj su realizaciji učestvovali svi predstavnici nacionalnih manjina sa korisnim sugestijama i prijedlozima za realizaciju programa.

Svečani koncert je trajao 90 minuta, a nakon završetka programa publika je imala priliku da degustira brojne nacionalne specijalitete, kao i da se uvjeri u enogastronomsko bogatstvo nacionalnih manjina. Nacionalne kuhinje su tematski prikazane na 12 posebno uređenih štandova.

Manifestaciju prema planu programa trebao je da otvori Predsjednik Republike Srpske, gospodin Milorad Dodik, ali zbog spriječenosti, ista je otvorena od strane gospođe: Zlatana Klokića, ministra u Vladi Republike Srpske, Igora Radojičića, Predsjednika Narodne skupštine republike Srpske, Jasne Brkić, zamjenice Gradonačelnika grada Banja Luka i gospodina Franje Rovera, predsjednika Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske.

Svojim prisustvom ovu manifestaciju su uveličali i predstavnici ambasada matičnih zemalja nacionalnih manjina, predstavnici zakonodavne i izvršne vlasti Republike Srpske, predstavnici opština i gradova, te mnogobrojni novinari i drugi kulturni radnici i naši višegodišnji saradnici.

Po završetku događaja, gđa. Jasna Brkić i g. Franjo Rover uručili su prigodne zahvalnice svim učesnicima programa.

Isti dan u Klubu nacionalnih manjina upriličen je svečani prijem kojem su prisustvovali predstavnici četiri ambasada u BiH – Ukrajine, Mađarske, Poljske, Češke, Misije OSCE u BiH, kancelarije Visokog predstavnika u BiH, te brojni predstavnici lokalne i izvršne vlasti Republike Srpske. Svim prisutnim gostima ljubaznu dobrodošlicu poželjeli su gospođa Jasna Brkić, zamjenica Gradonačelnika grada Banja Luka i Franjo Rover, predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske. U svom obraćanju prisutnima, posebno su napomenuli značaj ove tradicionalne manifestacije i bogatstvo kulture nacionalnih manjina po čemu je ova sredina prepoznata.

M. K.

SVEČANO OBILJEŽEN MEĐUNARODNI DAN ROMA

Prnjavor, 08. april 2016. godine

U organizaciji misije OEBS-a u BiH i Udruženja Roma „Romska djevojka“, a povodom obilježavanja 8. aprila Međunarodnog dana Roma, u prostorijama Skupštine opštine Prnjavor organizovan je okrugli sto na temu „Opštinski akcioni planovi za rješavanje problema sa kojima se suočavaju Romi“. Ovom događaju odazvali su se predstavnici opštine Prnjavor kao i predstavnici udruženja nacionalnih manjina. Opština Prnjavor je jedina lokalna zajednica koja je u 2016. godini usvojila Lokalni akcioni plan „Aktivna participacija za uključenje Roma za period 2016-2020. godina“.

M. K.

DAN UČENIČKIH POSTIGNUĆA U OSNOVNOJ ŠKOLI U TRNOPOLJU

Trnopolje, 27. maj 2016. godine

U Osnovnoj školi „Ćirilo i Metodije“ u Trnopolju 27. maja 2016. godine upriličena je manifestacija pod nazivom „Dan učenika postignuća“. Učenici ove škole su se predstavili prigodnim programom u recitovanju, pjevanju, plesu i glumi. Kao što je i praksa, učešće u programu su uzeli i članovi folklorne sekcije Ukrajinskog udruženja „Kozak“ koji su se predstavili sa kombinovanom koreografijom ukrajinskih i bosanskih narodnih plesova.

Ovoj manifestaciji prisustvovali su predstavnici Saveza, Franjo Rover i Maja Kremenović.

Takođe, predstavljen je i projekat „Ukrajinska nacionalna manjina u gradu Prijedoru“ koji je trajao 12 mjeseci i završen je u februaru ove godine. Projekat je finansiran od strane Savjeta Evrope u iznosu od 18.000 evra, od čega je sa deset odsto sredstava učestvovao Grad Prijedor.

U okviru Projekta, opremljena je jedna učionica sa kompletnim namještajem, sa dvije interaktivne „smart“ table u kabinetu biologije i stranih jezika i kopir aparatom. Zatim, postavljene su dvojezične info-table u Trnopolju u kojem živi najviše Ukrajinaca, a Udruženje „Kozak“ obnovilo nošnje i instrumente. Takođe je dvoje učenika Ukrajinaca dobilo stipendije.

U Trnopolju živi 130 ukrajinskih porodica.

M. K.

DVANAESTO „VEČE NACIONALNIH MANJINA GRADA PRIJEDORA“

Prijedor, 16. septembar 2016. godine

Udruženje Slovenaca „Lipa“ iz Prijedora bilo je domaćin organizacije ovogodišnje, dvanaeste po redu večeri nacionalnih manjina, a koja je tradicionalno organizovana u hotelu Prijedor. Pored brojnih prisutnih članova četiri udruženja koja djeluju u Prijedoru, ljubaznu dobrodošlicu prisutnim gostima poželjela je Alenka Uduč, predsjednica udruženja Slovenaca u ime domaćina.

Prisutnim gostima obratio se predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske Franjo Rover istakavši da je ova manifestacija još jedan pokazatelj suživota u Prijedoru i da su pripadnici nacionalnih manjina najveći ambasadori svojih lokalnih zajednica.

Ispred gradske uprave gostima su se obratili zamjenik gradonačelnika Milenko Đaković i Ljiljana Babić, načelnica odjeljenja za društvene djelatnosti gdje su istakli da grad Prijedor od samog početka podržava ovu manifestaciju, kao i da je rad udruženja nacionalnih manjina podržan od strane lokalne zajednice u sklopu redovnog finansiranja.

Prigodnim kulturnim programom učesnici manifestacije su se dobro zabavili, istakavši da su zajedničke manifestacije lijepa prilika da na jednom mjestu predstave svoj rad, kao i da se susretnu jedni sa drugima.

U Prijedoru djeluju i rade četiri udruženja i to – Roma, Čeha, Slovenaca i Ukrajinaca.

USPJEŠNO REALIZOVANA MANIFESTACIJA DAN NACIONALNIH MANJINA OPŠTINE GRADIŠKA

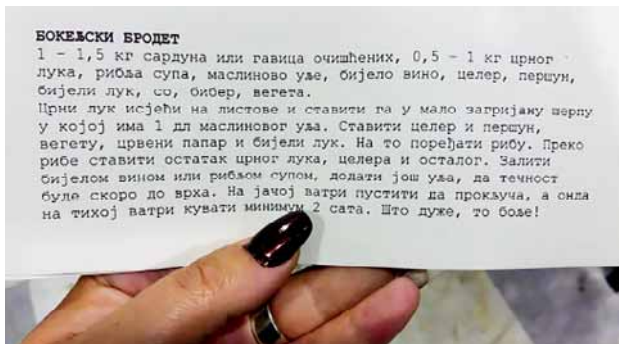
Gradiška, 20. septembar 2016. godine

Brojnim aktivnostima, po prvi put organizovan je „Dan nacionalnih manjina opštine Gradiške“. Zajedničkim snagama su ga pripremili 4 udruženja nacionalnih manjina – Crnogoraca, Ukrajinaca, Roma i Poljaka pod pokroviteljstvom Opštine Gradiška i u okviru implementacije projekta „Uspostavljanje strateškog partnerstva između Opštine Gradiška i Udruženja nacionalnih manjina kroz uspostavljanje resursnog centra namijenjenog pripadnicima manjina“, a koji je podržan od strane Evropske unije i Savjeta Evrope.

Prvi dio svečanosti obilježavanja se odnosio na prezentaciju opštine Gradiška i rezultata realizovanog projekta u 2016. godini. Prezentaciji, koja je održana u velikoj Sali opštine Gradiška, pored domaćina načelnika Opštine Gradiška Zorana Latinovića, prisustvovali su predstavnici Evropske unije, Savjeta Evrope, Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH, ambasador Ukrajine u BiH, konzul Republike Poljske u BiH, načelnici i predstavnici opština iz Srbije, Crne Gore, Hrvatske, Makedonije, Albanije i Kosova, predstavnici Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, te predstavnici Udruženja nacionalnih manjina s područja Gradiške.

Drugi dio manifestacije se odnosio na prezentaciju i degustaciju tradicionalnih jela nacionalnih manjina; Udruženja Ukrajinaca „Verhoveňa“, Udruženja Poljaka „Mak“, Udruženja Crnogoraca „Luča“ i Udruženja Roma Gradiška te dvočasovni kulturno-zabavni program u velikoj sali Kulturnog centra u Gradišci. Ovoj prvoj manifestaciji prisustvovao je veliki broj građana, a ista je obilježila ovu i lokalnu zajednicu u kalendar kulturnih dešavanja koji promoviše rad i aktivnosti udruženja nacionalnih manjina.

M. K.

SMOTRA NACIONALNIH MANJINA U ŠIBOVSKOJ

Šibovska, 30. septembar 2016. godine

Dana 30. septembra 2016. godine na prostoru sportskog igrališta Osnovne škole „Petar Kočić“ u Šibovskoj održana je Smotra nacionalnih manjina i 4. Smotra folklor Šibovska u organizaciji Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, Saveza nacionalnih manjina opštine Prnjavor i Udruženja Italijana Štivor – Klub Trentini.

Manifestaciju je svečano otvorio ministar za ekonomske odnose i regionalnu saradnju Republike Srpske gospodin Zlatan Klokić. On je istakao da ovaj događaj ima veliki značaj za Srpsku, jer je to prilika da se predstave običaji i kultura naroda koji žive na ovom prostoru.

U cjelovečernjem bogatom kulturno-umjetničkom programu predstavilo se oko 15 udruženja nacionalnih manjina iz Republike Srpske sa folklorom, muzikom, pjesmom i drugim igrama, a ove godine po drugi put upriličeno je i gostovanje sve popularnijeg Orkestra harmonika Osnovne škole „Aleksa Šantić“ iz Ugljevika.

M. K.

ODRŽANO SEDMO REGIONALNO TAKMIČENJE O POZNAVANJU NACIONALNIH MANJINA „UPOZNAJMO SE! - NACIONALNE MANJINE U BIH“

Lopare, 25. novembar 2016. godine

U prostoru Centra za kulturu u Loparama, dana 25. novembra 2016. godine održano je Sedmo regionalno takmičenje osnovnih škola o poznavanju nacionalnih manjina u BiH. Ove godine takmičenje je obuhvatilo sedamnaest osnovnih škola sa područja Bijeljine, Lopara i Ugljevika čiji su se predstavnici nadmetali u znanju i kreativnosti prikaza stečenog znanja o nacionalnim manjinama.

Ispred ovogodišnjeg domaćina, prisutnim gostima i učenicima obratio se načelnik Opštine Lopare, dr Rado Savić. Među brojnim gostima, ovom događaju je prisustvovao predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske Franjo Rover.

Cilj ovog takmičenja je da se promoviše učenje o nacionalnim manjinama u BiH i njihovim različitostima u osnovnim školama, a ova manifestacija je jedinstven primjer ovakvog načina učenja i takmičenja u znanju, te saradnji osnovnih škola iz Semberije.

U namjeri da se na jedinstven način promovišu vrijednosti različitosti u BiH, gradonačelnik Grada Bijeljine i načelnici opština Ugljevik i Lopare potpisali su u 2012. godini Protokol o saradnji u promovisanju kultura nacionalnih manjina sa školama, kako bi se osigurala održivost ove manifestacije u budućnosti.

Ove godine Savez nacionalnih manjina Republike Srpske, zajedno sa udruženjima, aktivno se uključio u organizaciju ovog događaja, te u pomoći oko nabavke edukativnih materijala koji su poslužili u pripremi događaja. Odabrani školski timovi sa svojim nastavnicima i direktorima, na veoma kreativan način predstavljaju istoriju, kulturu, tradiciju, poeziju, ples i kulinarske specijalitete nacionalnih manjina u BiH. Samo takmičenje se sastoji iz tri faze: izrada panoa, vizuelno-scensko predstavljanje nacionalne manjine u trajanju od 10 minuta i kviz znanja kojim se provjerava znanje učenika.

Ovogodišnji pobjednici takmičenja su:

1. JU OŠ „Dvorovi“, Dvorovi tema: Rusini
2. JU OŠ „Sveti Sava“, Crnjelovo tema: Italijani
3. JU OŠ „Dositej Obradović“ Koraj tema: Rumuni

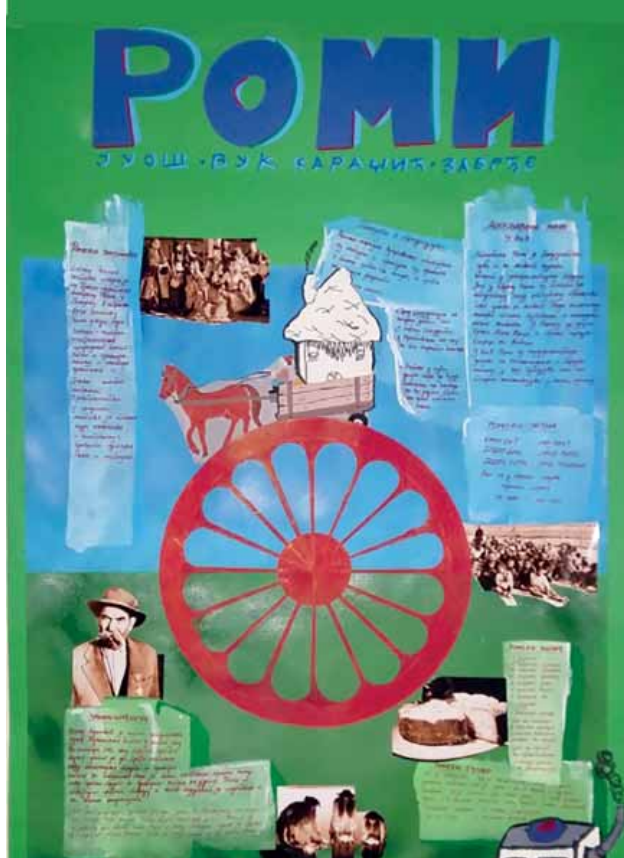
Naredno, osmo po redu, takmičenje biće upriličeno u opštini Ugljevik.

M. K.

MAŠKARE U ŠTIVORU

Štivor, 06. februar 2016.

Udruženje Italijana Štivor – Klub Trentini, slijedeći svoju višegodišnju tradiciju, i ove godine su organizovali svoju najšareniju i najveseliju manifestaciju – „Maškare“.

U subotu 06. februara. 2016. godine u poslijepodnevnom časovima vesela povorka se okupila ispred bara Trentino, gdje je uz tradicionalnu pjesmu i igru započela ova jedinstvena priredba, kojom se obilježava početak Velikog uskršnjeg posta.

Italijani u Štivoru čuvaju svoj običaj da glasnom muzikom, pjesmom i plesom nastoje iz sela otjerati „zle duhove“ i odobrovoljiti „bogove“, a maštovitim i šarenim maskama zaštite se od nesreća, prirodnih nepogoda i loše sreće.

Tradicija je da maskirana povorka prođe kroz selo, a da ih domaćini na svojim kapijama dočekuju i daruju. Povorku maskiranih traktora, zaprega i drugih „vozila“ pješke prate učesnici maškara i gosti, krećući se kroz selo i zaustavljajući se na odmorištima gdje ih domaćini daruju bombonama i krofnama, te im poslužuju kuhano vino i druge napitke.

Vesela povorka je prošla cijelo selo, sve do Šereg Ilove a svi učesnici su se poslije okupili u Omladinskom domu, gdje se priredba nastavila uz zajedničku večeru, ples i pjesmu.

Ni ove godine nije propuštena prilika da se izaberu najljepša i najružnija maska, a takođe i najmlađi maskirani učesnik.

Ovogodišnjim Maškarama prisustvovali su članovi udruženja Italijana iz Banja Luke i Tuzle, a gosti su bili i predstavnici Opštine Prnjavor, misija OSCE i OHR, Italijanske ambasade iz Sarajeva, Štivorčani iz Trentina koji redovno dolaze na ovu manifestaciju, te mještani susjednih sela koji poštuju tradiciju svojih komšija Italijana.

Udruženje Italijana Štivor - Klub Trentini

ODRŽANA PROMOCIJA KNJIGE „SPOMENICA NAUČNIKA I KNJIŽEVNIKA ČEDOMIRA M. LUČIĆA“

U subotu, 3. decembra, u biblioteci trebinjskog Eparhijskog doma je bila priređena promocija knjige „Spomenica naučnika i književnika Čedomira M. Lučića“, povodom dvogodišnjice od smrti ovog istaknutog naučnog radnika – historičara, književnika, filozofa i filologa.

O knjizi su govorili njeni autori, urednici i recezenti – akademik Slobodan Lakić, prof. dr Radmilo Pekić, prof. dr Gligor Samardžić, prof. dr Radoslav Milošević, mr Milovan Rosić, književnik Slobodan Vučinić i prof. Radomir Vučković.

Programom večeri je planirano i pokretanje inicijative za osnivanje Instituta za srpsku istoriju i etnologiju u Hercegovini, a bila je i saopštena odluka žirija o dodjeli književne nagrade „Avramov štap“ za 2016. godinu.

Organizatori su Srpsko prosvjetno i kulturno društvo Prosvjeta, Ćorovićeви susreti – naučni skup historičara Gacko, Udruženje književnika Srpske – podružnica Trebinje i Zavičajno udruženje Crnogoraca u Hercegovini „Petar Petrović Njegoš“ Trebinje.

prof. Radoslav Milošević

PJESMA I IGRA RAZVESELILI TREBINJCE – Veče Danilovgrada u Trebinju

Autor: Ž.K./TrebinjeLive, Foto: TrebinjeLive, TrebinjeLive 13. 02. 2016. - 23:57h

„Veče Danilovgrada u Trebinju“ – naziv je kulturno-umjetničkog programa koji je večeras priređena u Kulturnom centru u Trebinju u organizaciji Udruženja Crnogoraca u Trebinju „Petar Petrović Njegoš“, a pod pokroviteljstvom Opštine Danilovgrad i grada Trebinja.

U više nego zanimljivom programu nastupili su brojni estradni umjetnici. Prisutne su izvođenjem svojih pjesama pozdravili Zoran Kalezić, Slobodan Kovačević, Marinko Pavićević, Igor Đurović i Dejan Škuletić. Njegoševe stihove kazivao je glumac Slobodan Marunović, dok se crnogorskim i bokeljskim igrama predstavilo KUD „Oro“ iz Danilovgrada.

U programu je nastupio i plesni klub „Matriks“ iz Danilovgrada.

Programu su prisustvovali, između ostalih, predsjednik Skupštine opštine Danilovgrad Branko Đuranović, ambasador Crne Gore u BiH Milan Lakić, gradonačelnik Trebinja Slavko Vučurević koji je za goste iz Crne Gore organizovao i prijem u prostorijama Gradske uprave.

„AVRAMOV ŠTAP“ MITROPOLITU AMFILOHIJU

Datum: 24. 02. 2016. Izvor: Slobodna Hercegovina

Udruženje književnika Srpske, podružnica Trebinje i Udruženje književnika Crne Gore iz Podgorice na dan SVETOG SIMEONA MIROTOČIVOG organizuju svečano uručenje književne nagrade AVRAMOV ŠTAP MITROPOLITU CRNOGORSKO-PRIMORSKE MITROPOLIJE G. AMFILOHIJU POVODOM PEDESET GODINA PLODNOG DUHOVNOG I KNJIŽEVNOG RADA, TRIDESET GODINA ARHIJEREJSKE SLUŽBE I ZA KNJIGU PJESAMA „U JAGNJETU JE SPAS“ NAGRADA ĆE BITI URUČENA U KRIPTI SABORNOG HRAMA HRISTOVOG VASKRSENJA U PODGORICI 26. FEBRUARA 2016. GODINE U 18 ČASOVA

Učestvuju:

prof. dr Radoslav Milošević

Novica Đurić

prof. dr Dara Cvijetić

Blagota Koprivica

mr Milovan Rosić

Dragan Lučić

mr Rajko Tanasijević

Milenko Kukurić

Vesna Andrić

Vladan Perović

Mitropolit Amfilohije

Recitator Vesna Jaćimović

Patrijaršijski beogradski muški hor

Voditelj programa: Dragan Alorić

Medijski pokrovitelj: Herceg Televizija Trebinje Srpska Radio-Televizija

JOŠ JEDNA USPJEŠNA GODINA ZA UDRUŽENJE „MAGYAR SZÓ”

Veliko je zadovoljstvo i ove godine pisati izvještaj o događajima i aktivnostima našeg Udruženja. Najveći naš poduhvat je pisanje, uređivanje i izdavanje našeg dvojezičnog časopisa Uj doboš (Új Dobos). Mi, članovi Udruženja, jako smo ponosni, što možemo da pišemo o radu i događajima na maternjem jeziku. Naše udruženje je jedino mađarsko udruženje koje okuplja Mađare sa cijele teritorije Republike Srpske. Cilj nam je očuvanje mađarskog jezika, upoznavanje sa mađarskom istorijom, kulturom i narodnim običajima. Mogu odgovorno izjaviti, da postizemo značajne rezultate u ostvarenju našeg cilja, zahvaljujući radu naših članova, koji djeluju timski, sa velikom voljom i srcem. Naravno, ne bismo uspjeli bez finansijske pomoći koju dobijamo. Zahvaljujemo se Državnom sekretarijatu za nacionalnu politiku Vlade Mađarske, Betlen Gabor (Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt) fondaciji, Ministarstvu prosvjete i kulture Republike Srpske i Gradu Banjoj Luci.

Državni sekretarijat za nacionalnu politiku Republike Mađarske je i prošle i ove godine u okviru programa „Petőfi Sandor”, poslao stipendistu. On nam pomaže u radu i vodi kurs mađarskog jezika koji traje devet mjeseci. Za učenje mađarskog jezika ima puno zainteresovanih, koji vremenom postanu i naši članovi. Oni unose osvježenje u Udruženje, pošto među njima ima

UDRUŽENJE MAĐARA REPUBLIKE SRPSKE UZ POMOĆ DRŽAVNOG SEKRETARIJATA ZA NACIONALNU POLITIKU VLADE MAĐARSKE ORGANIZUJE

BESPLATAN KURS MAĐARSKOG JEZIKA

u Klubu nacionalnih manjina, Cara Lazara 20, Banja Luka,

ZA POČETNIKE I KANDIDATE SA PREZNAJENIM

Kurs počinje 14.09.2016. godine (srijeda) u 18 sati,

a moguće je uključiti se u kurs do kraja mjeseca.

Detaljne informacije mogu se dobiti na telefonu:

065 568 377 od 09 do 13 časova.

najviše mladih osoba i njihove djece. Pored toga stipendista učestvuje u realizaciji naših programa, davanjem ideja, prijedloga, sugestija. Prošle godine Laboša Bence (*Labossa Bence*) je uložio puno svog rada i truda. Ove godine zamjenio ga je Bezeg Đula (*Bezzeg Gyula*), i od njega očekujemo efikasnu pomoć u našem radu.

Možda za članstvo, najatraktivnije je bilo od naših aktivnosti studijsko putovanje u Debrecin i Hortobađ (*Hortobágy*). Nezaboravno je bilo provedeno vrijeme na Hortobađskoj pusti (stepi). Upoznali smo se sa starim mađarskim pasminama goveda, konja, ovaca i bivola. Vidjeli smo i Debrecin, izuzetno je lijep i miran, drugi grad po veličini u Mađarskoj. Jedan od značajnijih događaja u prošloj godini je bio i ponovni susret članova udruženja HUM iz Sarajeva i „Magyar Szó“-a iz Banje Luke. Ovoga puta smo se sastali na izletu u Konjicu, obilježavajući godišnjicu Mađarske revolucije iz 1956. godine. Na izletu su bili prisutni članovi ambasade Mađarske u Sarajevu, predstavnici mađarske jedinice EUFORA sa Butmira. U okviru izleta posjetili smo još i danas sačuvan Titov bunker pored Konjica.

Povodom godišnjice stvaranja mađarske države, delegacija udruženja je bila gošća u mađarskoj jedinici EUFOR –a na Butmiru. Primio nas je i šef EUFOR-a, mađarski brigadni general Šafar Albert (*Sáfár Albert*) sa saradnicima.

Saradnja sa Ambasadom Mađarske u Sarajevu i prošle je godine bila na zavidnom nivou. Nekoliko puta smo se sastajali sa gospodinom ambasadorom Nedeši Jožefom (*Négyesi József*) ili sa njegovim saradnicima. Zajednička priredba u Banjoj Luci u Jevrejskom kulturnom centru, povodom šezdesetogodišnjice mađarske revolucije iz 1956. godine bila je možda najznačajniji takav sastanak. Ova priredba bila je povezana sa godišnjim završnim sastankom našeg udruženja, gdje smo se osvrnuli na učinjeno iz 2016. godine. Na sastanku je izvršena promocija 10. jubilarnog broja Uj doboša. Dodijeljena je i jedna zahvalnica Malešević-Feletar Katarini, kao priznanje za dugogodišnji rad u udruženju „Magyar Szó“. Nakon zvaničnog dijela skupa proslavili smo i trinaestogodišnjicu osnivanja našeg udruženja uz švedski sto, mađarska vina i mađarsku muziku sastava Fokoš (*Fokos*) iz Vojvodine.

Pored iznesenog imali smo još dosta drugih aktivnosti. Svakako treba spomenuti istraživanja na Vučijaku. Vučijak je bio od 1887. do 1942. godine mađarsko selo i želimo to na kraju istraživanja obilježiti skromnim spomenikom.

Isto tako treba spomenuti i naše već tradicionalne književne večeri sa mađarskim piscima iz Vojvodine. Nakon Feher Ileša (*Fehér Illés*), Bordaš Đezea (*Bordás Győző*), Verebeš Ernea (*Verebes Ernő*), Bender Pala (*Böndör Pál*), kod nas je u maju gostovao i Tari Istvan (*Tari István*).

Naravno, ne smijemo zaboraviti ni naše učešće na tradicionalnoj Banjalučkoj smotri stvaralaštva nacionalnih manjina. Ove godine nas su predstavljali Marić Anastasija i Popović Boris, izvođači V. mađarski ples Johana Bramsa. Mađari dosad nijedanput nisu izostali sa ove manifestacije u organizaciji Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske.

Božić i doček Nove 2017. godine i dječiju radionicu organizovali smo isti dan u prostorijama kluba za nacionalne manjine. Dječiju radionicu vodila je gošća iz Novog Sada Sabo Nora (*Szabó Nóra*). U radionici su djeca izrađivala ukrase za jelku i ukrašavala medenjake. Nakon radionice, članstvo se opustilo i uz dobru muziku, meze i piće zaželjeli smo jedni drugima sve najljepše u nadi, da će i udruženje „Magyar Szó“ ove, 2017. godine imati najmanje isto toliko uspjeha, kao i do sada.

Irena Milivojević i Laslo Tot Bojnik

Проглашени добитници награде за књигу године
Удружења књижевника Републике Српске

Козић-Прерадовић и Бошковић дијеле вриједно признање

Стевка
Козић-
Прерадовић

Слободан
Бошковић

ЂУРЂЕВИЋ,
РАДОВАНОВИЋ
И СТОЈЧИЋ
ЈЕДНОГЛАСНИ
У ОДЛУЦИ

"Глас Андрићграда" манифестује срж аутопоетике, језичку младост и семантичку разбујност. "Слатка безнађа" необична pjesничка посланица за читаоца који воли да одгонета шараде језика и pjesме и да тако одгонета самога себе, саопштио жири

ПИШЕ: АЛЕКСАНДРА МАЦАР
kultura@glassrpske.com

БАЊАЛУКА - Награду за књигу године Удружења књижевника РС - Подружница Бањалука и града Бањалука за 2016. годину равноправно дијеле Стевка Козић-Прерадовић и Слободан Бошковић.

Одлука жирија, који је овај пут радио у саставу Радмила В. Радовановић, Жељко Ђурђевић и Миленко Стојичић, била је једногласна.

Козић-Прерадовић признање је добила за збирку pjesама "Глас Андрићграда" у

издању Књижевне заједнице "Васо Пелагић" из Бањалуке, док је Бошковић награђен за дјело "Слатка безнађа" у издању "Моје библиотеке" из Београда.

Збирком pjesама "Глас Андрићграда" Стевка Козић-Прерадовић манифестује срж аутопоетике, језичку младост и семантичку разбујност, лирско-мелитативну енергију којом буди притајена чула креације - записао је жири у образложењу наводећи да је неен "Андрићград" кула светиља у којој pjesничкиња организује свевременско књижевно вече.

**ДЈЕЛО
"АНДРИЋГРАД"
КУЛА СВЕТИЉА
У КОЈОЈ СЕ
ОРГАНИЗУЈЕ
СВЕВРЕМЕННО
КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ**

Новом књигом, објашњавају, она промишља и нап сушти у тајноћи чина писана, pjesничке алхемије.

Књига оксиморонске синтагме "Слатка безнађа" Слободана Бошковића, како каже жири, је регистар, делирични,

засјечени извјештај, огледала једног у другом, двају огледала: огледала тијела и текста.

Плод тога имагинарног, опостосваног укрштања, огледања, догледања, угледања, разгледања - је необична pjesничка посланица за читаоца који воли да одгонета шараде језика и pjesме и да тако одгонета самога себе. Новом књигом Бошковић заговара, "потписује" начело писана, које је авантура неистраженим језичким зонама, а не прости, праволинијски "препис" виђеног и доживљеног - закључио је жири.

AKTIVNOSTI UDRUŽENJA MAKEDONACA „JUG“ BANJA LUKA

Makedonsko udruženje „JUG“ u Republici Srpskoj je registrovano u Osnovnom sudu u Banjoj Luci dana 26.04.2016. god. pod brojem: F-1-41/16.

Makedonsko udruženje „Jug“ u Republici Srpskoj je društvena organizacija u kojoj dobrovoljno udruženi građani prezentuju i predstavljaju makedonsku kulturu, tradiciju i običaje u Republici Srpskoj i šire preko održavanja raznih kulturnih, umjetničkih i sportskih događaja.

Naše druženje do sada je imalo niz aktivnosti, a među važnijim aktivnostima su:

- Učešće na 13. smotri nacionalnih manjina u Republici Srpskoj, za koje smo dobili zahvalnicu
- Humanitarna akcija i otvaranje humanitarnog broja za doniranje i pomoć nastradalim stanovnicima Republike Makedonije koje su pogodile poplave
- Obilježavanje makedonskog praznika „Sv. Kliment Ohridski“
- Uspostavljanje saradnje sa udruženjima
- Aktivnost i prisustvo u medijima i javnim dešavanjima u Republici Srpskoj.

Toni Ostojić, Makedonsko udruženje „Jug“ u Republici Srpskoj Banja Luka

AKTIVNOSTI ČEŠKE BESEDE NOVE VESI U 2016. GODINI

Tradicija obilježavanja godišnjice dolaska Čeha u Novu Ves počinje 2004. godine. Te godine je obilježeno 110 godina od dolaska na prostor Bosne. Svih narednih godina obilježavanje godišnjice izvodi se na praznik Male Gospe (8. septembra), prve subote u septembru. Manifestacija počinje u 16 sati svetom misom u kapelici, u 17 sati predviđen je obilazak mjesnog groblja i šetnja do potoka Oso-vica, a u 18 sati je glavna manifestacija u Češkom domu. U domu se obavlja ručak, pozdravni govori, druženje, pjevanje se češke pjesme. Druženje se nastavlja do kasno u noć.

Na ovoj manifestaciji koja je održana 3.9.2016. godine (sl. br. 1 i 2) sastali su se Česi, i njihovi potomci iz okoline Nove Vesi, zatim su tu bili članovi Čeških beseda iz Mačinog Brda, Banje Luke, Prijedora, Osijeka i Slavenskog Broda.

Krajem desetog mjeseca 2016. godine organizovana je akcija uređenja češkog groblja u Novoj Vesi. Na akciji su učestvovali članovi Čeških beseda iz Nove Vesi i Slavenskog Broda (sl. br. 3). U večernjim satima je organizovano druženje uz roštilj u prostorijama Češkog doma u Novoj Vesi.

Krajem 2016. godine iz štampe je izašla monografija *Nova Ves 1894-2004* autora Miroslava Stojkovića. Pripreme u vezi publikovanja monografije počele su u ljeto 2010. godine, a nastale su saznanjem da su mnoge činjenice o istoriji te češke zajednice pale u zaborav. Narednih nekoliko godina Miroslav Stojković je često dolazio u Novu Ves i prikupljao potrebnu dokumentaciju i bilježio sjećanja starosjedilaca. Podatke je nalazio i u Matičnom uredu u Kobašu, u Župnom uredu u Prnjavoru, u Arhivu češke zajednice u Daruvaru. Autor je nekoliko puta putovao u Zenicu i Slavonski Brod gdje se i danas nalazi dosta Čeha koji imaju porijeklo iz Nove Vesi. Vezano za monografiju, Novu Ves je posjetio i ambasador Češke Republike u Sarajevu Jakub Skalník. Posjeta se desila 25.7.2016. godine (sl. br. 4).

Dana 15.10.2016. godine u Novu Ves su, iz Daruvara, zajedno došli Vjenceslav Herout (jedan od recenziranih monografije) i Ludek Korbek, koji je jedan od lek-tora češkog jezika u pomenutoj monografiji (sl. br. 5).

Sl. 4 U Češkom domu u Novoj Vesi, 25. 7. 2016. S lijeva na desno: Jovan Malešević, Miroslav Stojković, uposlenica Češke ambasade, ambasador Jakub Skalník, Vjekoslav Kratofil, Ivan Kratofil

Sl. 1 Članovi Češke besede Slavenskog Broda u šetnji kroz Novu Ves, 3. 9. 2016.

Sl. 2 Na pozornici Češkog doma u Novoj Vesi, 3. 9. 2016. godine. Ambasador Češke Republike Jakub Skalník sa predsjednicima Čeških beseda: Tomislav Blaha (Prijedor), Jarmila Rajković (Sl. Brod), Zdenka Hajek (Mačino Brdo), Vjekoslav Kratofil (Nova Ves), ambasador Jakub Skalník, Marženka Andulajević Havlik (Banjaluka), Vlado Boček (Osijek), Željko Vaško

Sl. 3 Akcija uređenja češkog groblja u Novoj Vesi, 30. 10. 2016.

Sl. br. 5 Nova Ves, 15. 10. 2016. S lijeva na desno: Miroslav Stojković, Vjenceslav Herout, Greta Vaško, Ludek Korbek, Emil Bureš, Lida Bureš, Vjekoslav Kratofil

I Marie Stepanova, iz Češke Republike, posjetila je češke zajednice u Banja Luci, Maćinom Brdu, Daruvaru, Slavenskom Brodu, pa je nekoliko puta bila i u Novoj Vesi interesujući se za istoriju te češke zajednice (sl. br. 6 i 7).

Sl. 6 – studenti iz Praga u Češkom domu u Novoj Vesi, 9. 2. 2016. godine. Marie Stěpánová, Karel Petránek, Dominika Mierzejewska, Jirka Srna, Daniel Veith

Sl. 7 U Češkom domu u Novoj Vesi, 5. 6. 2016. S lijeva na desno: Emil Bureš, Jovan Malešević, Miroslav Stojković, Pavel Cihlar, Marie Stěpánová, Vjekoslav Kratofil

Tradiciju saradnje sa sunarodnjacima Česi u Novoj Vesi imaju od davnih vremena, od dvadesetih i tridesetih godina prošlog stoljeća. Ta tradicija se nastavila i posije 2004. godine. Danas Češka beseda Nove Vesi ima dobru saradnju sa češkim besedama iz Maćinog Brda, Banjaluke, Prijedora, Slavenskog Broda, a onedavno i sa Osijekom.

Ova saradnja je veoma značajna jer otvara nove vidike i uz druženje stvaraju se nova prijateljstva. Saradnja sa svim udruženjima je jako dobra, ali je najčvršća sa Slavenskim Brodom. U njihovom udruženju je najveći broj članova koji imaju porijeklo iz Nove Vesi.

U 2016. godini članovi i prijatelji našeg udruženja imali su nekoliko putovanja:

- 6.2.2016. putovanje u Maćino Brdo na tradicionalni maskembal koji organizuje njihova Češka beseda
- 9.4.2016. putovanje u Prijedor na druženje povodom obilježavanja godišnjice osnivanja njihove Češke besede
- 14.5.2016. putovanje u Slavonski Brod na godišnju Skupštinu udruženja i obilježavanja 20. godina od ponovnog osnivanja i rada udruženja “Česka beseda” Slavonski Brod
- 11.7.2016. putovanje u Banju Luku na druženje u organizaciji njihove Češke besede na kojem su, pored ostalih, kao posebni gosti bili članovi udruženja češko – bosanskog prijateljstva “Snješka” iz Sarajeva
- 31.10.2016. putovanje u Banju Luku, gdje je u organizaciji njihove Češke besede održano predavanje “Kultura češkog naroda”. Predavanje je održao prof. Pavel Cihlar.
- 26.11.2016. putovanje u Slavonski Brod na katarinsku zabavu

Poslije svake ovakve manifestacije nastaju brojne fotografije koje registruju događaje koji su se desili tog dana. Mnoge od tih fotografija nalaze se na **Facebook** stranici Češke besede (**Češka beseda Udruženje Čeha – Nova Ves**).

U Novoj Vesi, 19.1.2017.

*Predsjednik Udruženja Čeha „Češka beseda“ Nova Ves
Vjekoslav Kratofil*

AKTIVNOSTI UKRAJINSKOG KULTURNOG PROSVJETNOG DRUŠTVA „TARAS ŠEVČENKO“ PRNJAVOR

Kao i do sada Ukrajinsko društvo je imalo niz aktivnosti u 2016 godini. Prva aktivnost je bila već za božićne praznike jer kod nas je običaj da omladina ide od kuće do kuće i pjeva božićne pjesme „Koljade“ tako da su pored druge djece i naši članovi učestvovali u toj aktivnosti. Nezađugo iza toga slijedile su pripreme za bal koji se održava pred uskršnji post a po tradiciji on se održava u februaru. Iza toga su slijedili Dani Opštine a tu su već i uskršnji praznici. U maju mjesecu smo uzeli učešće i na Červonoj kaleni u Indiji Republika Srbija i Červona kalena u Devetini gde je takođe već tradicija duži niz godina. Učestvovali smo takođe i u Velikoj Sočanici i u Maloj Brijesnici na međunarodnom festivalu gde smo nastupali zajedno sa Červonom kalenom iz Lišnje i

gde smo uzeli prvo mesto. Tu je isto i Festival nacionalnih manjina u Prnjavoru gdje su Ukrajinci nastupali u zabavnom dijelu programa, sa narodnim vezom, muzejskim eksponatima i sa nacionalnom kuhinjom gde smo na trgu za ovu priliku pripremili oko 700 piroga. Zajedno sa Červonom kalenom smo nastupali i u Republici Hrvatskoj na festivalu u Lipovljanima i Šumećoj kraj Slavanskog Broda. Već dvije godine nosimo i izložbu u Gradišku gde smo bili veoma zapaženi. Ovo je ukratko sažetak naših nastupa u 2016. godini gde je bilo oko petnaestak aktivnosti.

*Predsjednik društva Borodenko Štefica
Ukrajinsko kulturno prosvjetno društvo „Taras Ševčenko“ Prnjavor*

AKTIVNOSTI UDRUŽENJA CRNOGORACA U HERCEGOVINI „VUK MIĆUNOVIĆ“ TREBINJE

U sklopu redovnih aktivnosti Udruženje je u 2016. godini imalo zabilježeno nekoliko značajnih aktivnosti:

- Uputilo je troje djece članova Udruženja, uzrasta od 9 do 15. godina, na ljetovanje na Ivanova korita u vremenu od 20. do 30. jula 2016. godine, koje besplatno organizuje Uprava za dijasporu Crne Gore.

- Udruženje je delegiralo svoje predstavnike na treći kongres Svjetske dijaspore Crne Gore, koji se održao na Cetinju 16. jula 2016. godine, zatim delegiralo svoje predstavnike na skupštinu Saveza Evropske Diaspore Crne Gore, koja se održala 17. jula 2016. godine u Podgorici.

- Udruženje je tokom decembra 2016. godine realizovalo projekat iz oblasti kulture, pod nazivom „Crnogorsko kulturno veče“ gdje je organizovana završna priredba u Sportskoj dvorani u Trebinju.

*Trebinje 22. januar 2017. godine.
Predsjednik Udruženja Neđeljko Tomašević
Udruženje Crnogoraca u Hercegovini
„Vuk Mićunović“ Trebinje*

Veče Tarasa Ševčenka

Kulturno prosvjetno udruženje Ukrajinaca „Taras Ševčenko“ iz Banje Luke obilježava dane posvećene ukrajinskom pjesniku, slikaru i tribunu Tarasu Grigorijeviču Ševčenku.

Ova manifestacija je tradicija koju naše udruženje održava već 50. godinu.

Na samoj centralnoj manifestaciji održan je koncertni program koji su pripremili i izveli članovi Udrženja.

Članovi hora su izveli par tradicionalnih urajinskih pjesama, a u toku same večeri članovi dramsko-literalne sekcije kroz scenski nastup pokazali dio Ševčenkovog života i stvaralaštva čitajući i predstavljajući djela iz njegovih mnogobrojnih knjiga.

Članovi folklorne sekcije nastupili su sa tradicionalnim ukrajinskom igrama koje predstavljaju i nastavlja ju tradiciju Ukrajinaca koje je Taras Ševčenko ostavio.

Djeca za mir u svijetu

U Banjaluku je 13.03.2016. godine iz Ukrajine stigla mapa dobrih želja koju su radila djeca iz ove zemlje, obraćajući se svojim vršnjacima.

Riječ je o velikom projektu čiji je krajnji rezultat predstavljen 1. juna u Kijevu na obilježavanju Svjetskog dana zaštite djece, gdje su predstavljeni svi radovi odnosno mape koje su djeca slala jedna drugima.

U ovoj mapi koja je iz Ukrajine stigla u Banjaluku djeca su na dirljiv način izrazila svoje želje za mirom u svijetu. Slične želje i slike su otišle u Ukrajinu kao odgovor djece iz Banjaluke. U ovom projektu je učestvovalo četrdeset zemalja.

Kreativne radionice

KPUU „Taras Ševčenko“ Banjaluka i UGK Parohija Hrista Carja - Banjaluka je organizovalo kreativne radionice i izložbu povodom Uskrsa.

KPUU „Taras Ševčenko“ Banja Luka

UDRUŽENJE CRNOGORACA I PRIJATELJA CRNE GORE „LOVČEN“ U BANJALUCI

Udruženje Crnogoraca i prijatelja Crne Gore „Lovćen“ iz Banjaluke već tri godine na vrlo uspješan način ispunjava svoju misiju gajenja kulturne tradicije i drugih vrijednosti Crnogorskog naroda u Banjaluci.

Zahvaljujući samopregornom radu njegovih članova, a prije svega predsjednika Udruženja, Petra Božova Martinovića iz Bajica kod Cetinja, pod zastavom ovog udruženja sija sunce Crnogorskog neba, čarlija vjetar sa morske pučine i bliješte uvijek snijježni planinski vrhovi uz umilni zvuk gusala svima koji su rođeni pod njegovim svodom ili u duši nose i poštuju značenje ove male zemlje u kojoj je sve veliko i beskrajno dostojanstveno.

Krećući se u okvirima svojih programskih opredjeljenja Udruženje je tokom ove godine sarađivalo sa Savezom nacionalnih manjina RS, Gradskom upravom Grada Banjaluke, Ambasadom Crne Gore u BiH i Upravom Banskog Dvora u Banjaluci.

U cilju promocije nacionalne kulture Udruženje je organizovalo manifestacije književnog stvaralaštva članova svog udruženja: mr Ljubice Janjetović, Petra Martinovića, dr Ljubomira Milutinovića i mr Miloja Deletića, kao i likovnog stvaralaštva akademskih slikara mr Ljubice Janjetović i Tamare Bilbije, što je imalo izvanredan prijem od strane publike i stručne javnosti, kao i snažnu medijsku podršku.

Osim toga, ovo Udruženje je prvi, i već drugu godinu, glavni nosilac organizacije štanda Crnogorske nacionalne manjine na Smotri nacionalnih manjina Republike Srpske, koja se tradicionalno održava svake godine, a tokm 2016. godine učestvovalo je i u programu smotre nacionalnih manjina Gradiške. Organizovalo je učešće svojih članova na seminarima i okruglim stolovima na teme iz oblasti zaštite i unapređenja manjinskih prava u organizaciji međunarodnih fondacija, Centra za međunarodne dnose i Centra za ljudska prava RS. Uporedo sa tim podržavalo humanitarne akcije i praćenje kulturnih dešavanja i manifestacija drugih nacionalnih manjina na prostoru Banjaluke i RS i članova svog udruženja na naučnom, umjetničkom, sportskom, političkom i drugim stvaralačkim poljima.

Na kulturno-zabavnom planu Udruženje je organizovalo druženja, jednodnevne izlete, Crnogorsko sijelo i susrete sa značajnim ličnostima iz kulturno-političkog života Banjaluke, uz snažnu promociju Crnogorskog kulturnog stvaralaštva u okviru čega je organizovana i škola guslanja za članove Udruženja. U radu samog Udruženja učestvuju više guslara amatera, muškaraca i žena, kao i afirmisani narodni guslari.

Zahvaljujući pravilnom pristupu i aktivnom odnosu rukovodstva Udruženja prema svim svojim zakonskim i programskim opredjeljenjima u ovom udruženju je prisutna tendencija stalnog porasta broja članova, Crnogorske i necnogorske nacionalnosti, što je posebna vrijednost ovog udruženja i potvrda svrsishodnosti njegovog postojanja.

Mr Miloje M. Deletić

KO JE (ZA)MUTIO VODU?

Istorija Crne Gore počinje od sedmog vijeka kad je od Rimske Dioklete nastala slovenska Duklja koja traje do jedanaestog vijeka kad se izdvaja srpska Zeta, a od petnaestog Crna Gora. Odavno je poznato da su Crnogorci potomci Srba-Zečana, a odnedavno starih Srba-Hercegovaca. Rukovodeći se ovim činjenicama današnju Crnu Goru su do XIX vijeka činile „četiri nahije“ (Katunska, Crmnička, Riječka i Lješanska), a do Prvog svjetskog rata proširila se na „sedmoro Brda“ (Bjelopavlići, Piperi, Rovca, Morača, Vasojevići, Bratonožići i Kući), značajniji dio Hercegovine i blizu pola Raške oblasti i time uvećala svoju teritoriju. Sve bi se ovo moglo prihvatiti dok je Crna Gora bila srpska država i dok niko nije sanjao, a kamoli pomislio da bi se ove drevne oblasti mogle odvojiti od svoje istorije i tradicije.

Da bi se bolje shvatilo sve što se desilo, s pravom se može izgovoriti da su Crnu Goru stvarali stari Crnogorci kojima je na prvo mjesto bila ljudska riječ i obraz. Oni su vazda znali ko su im preci, da su ispred sebe imali popa i učitelja, a oko sebe najrođenije, kumove i prijatelje. Poštovali su ljudske grobove kao najveće svetinje, svoj srpski jezik, srpsku azbuku i pismo, srpsku istoriju i srpske istorijske ličnosti, krsnu slavu i običaje. O novim Crnogorcima govoriti neću.

Veliki broj Crnogoraca na teritoriji bivših republika nekadašnje SFRJ, naročito Srbije i Bosne i Hercegovine, odnosno Republike Srpske došao je u potrazi za školovanjem, poslom i boljim životnim standardom. Mnogi su otišli zbog ratnih dešavanja na pomenutim prostorima, dok su drugi boreći se za slobodu svoga roda ostali zajedno sa svojim porodicama. Najviše ih je ostalo u pograničnim krajevima sa Crnom Gorom: Trebinju, Bileći, Gacku, Foči, Nevesinju, Ljubinju i Čajniču, dok se nemali broj naselio i ostao u Banjoj Luci. Dakle, oni su u Republici Srpskoj najbrojnija nacionalna manjina. Crnogorci su pravoslavne vjeroispovijesti i pripadaju Srpskoj pravoslavnoj crkvi.

Nemojte mi zamjeriti što ću se malo upustiti u neka druga razmišljanja. U Banjoj Luci postoje dva udruženja Crnogoraca „Njegoš“ i „Lovćen“. Udruženje „Lovćen“ uz odrednicu Crnogoraca stoji odrednica prijatelja, što je privuklo mnoge Banjalučane srpske nacionalnosti da im se priključe. To je navelo i potpisnika ovih redova i još nekih da pomognu Udruženju kao prijatelji materijalno, intelektualno i organizacijski. Jer ja i još poneki ne osjećamo se ugroženim u Banjoj Luci i da nam je neophodna zaštita iz domovine. Ja i još jedna grupa smo ovdje svoji na svome, pa zato ovaj kraj ne doživljavamo kao dijasporu već se u njemu osjećamo kao u rođenoj kući i na rodnoj grudi. Ne zaboravimo da decenijama živimo ovdje, ovdje smo se nastanili, ovdje smo proveli i provodimo, radni vijek. Riješili stambene probleme i stekli brojne poznanike i prijatelje sa kojima dijelimo i dobro i zlo. Ja sam srećan što živim sa srpskim narodom u srpskoj Banjaluci. Mogu mirne duše reći da se Banjaluka prema svima, koji smo se doselili iz Crne Gore, izjašnjavali se kao Srbi ili Crnogorci, uvijek odnosila majčinski. Međutim, i pored svega što smo rekli, ima onih koji ne dijele naše mišljenje. Mi iskreno podržavamo Udruženje i ne dozvolimo da nas svađaju na način kako se to radi u našoj otadžbini, ali ne nalazimo nijedan razlog zbog koga bi se odrekli, a još manje stidjeli gusala, kao što i Škotlandžani ne pomišljaju da se odreknu svojih omiljenih gajdi.

Zaključak. Mi jednako volimo Srbiju, Crnu Goru i Republiku Srpsku, Cetinje – srpsku Spartu, Beograd, Banja Luku, Novi Sad – srpsku Atinu, Lovćen, Oplenac i Kozaru.

SA GUSLAMA KROZ ŽIVOT

SA GUSLAMA
 SE RAĐALO
 SA GUSLAMA
 SE ODRASTALO
 SA GUSLAMA
 SE ŠKOLOVALO
 SA GUSLAMA
 E LJUBOVALO
 SA GUSLAMA
 SE ŽENILO
 SA GUSLAMA
 SE UDAVALO
 SA GUSLAMA
 SE POTOMSTVO STVARALO
 SA GUSLAMA
 SE U RAT ODLAZILO
 SA GUSLAMA
 SE ZA OTADŽBINU GINULO
 SA GUSLAMA
 SE ZA POBJEDE RADOVALO
 SA GUSLAMA
 SE ZA PORAZE TUGOVALO
 SA GUSLAMA
 SE UMIRALO
 SA GUSLAMA
 SE U VJEČNOST ODLAZILO

Autor: PETAR B. MARTINOVIĆ. Udruženje Crnogoraca i prijatelja Crne Gore „Lovćen“ u Banjaluci

ČETIRI KOCKE ŠEĆERA

U kulturnom centru Gradiška 26.05.2016. je održana projekcija dokumentarnog filma „Četiri kocke šećera“, režisera i scenariste Dejana Arsića inače člana Udruženja „Luča“.

U filmu je prikazano svjedočenje Gojka Bjelajca iz Sovjaka kod Gradiške rođenog 1938. godine o životu prije boravka u logoru, boravku u dječijem logoru u Sisku i načinu na koji je preživio strahote.

Režiser i scenarista ovog filma, Dejan Arsić, istakao je da zaborav ne smije biti dio naše kulture jer zaboravom ubijamo ljudskost u sebi. Pamteći mrtve i stradale dokazujemo da smo živi.

Dejanu Arsiću je od četiri filma koje je režirao ovo prvi koji se bavi temom genocida ali svakako ne i posljednji.

Koscenarista filma, Borislava Cvijić, koja je završila školu o proučavanju Holokausta u Jerusalmu, istakla je da brisanjem kulture sjećanja stvaramo generacije kojima srpske žrtve u 20. vijeku neće značiti ništa, a bez pijeteta prema žrtvama, ne može biti stvarana zdrava budućnost.

Direktor Javne ustanove “Spomen-područje Donja Gradina” Tanja Tuleković istakla je da je film u misiji očuvanja sjećanja na žrtve ustaškog genocida u koncentracionom logoru Jasenovac, te podsticaj za prikupljanje starih fotografija, predmeta i dokumenata iz ovog perioda koji će biti građa za buduću muzejsku postavku “Spomen-područje Donja Gradina”.

DANI NACIONALNIH MANJINA OPŠTINE GRADIŠKA

Opština Gradiška drugu godinu za redom učestvuje u Projektu koji sprovodi Savjet Evrope, a finansira Evropska unija, koji je usmjeren ka jačanju saradnje lokalnih zajednica i Udruženja nacionalnih manjina.

U okviru implementacije projekta „Uspostavljanje strateškog partnerstva između Opštine Gradiška i Udruženja nacionalnih manjina kroz uspostavljanje resursnog centra namjenjenog pripadnicima manjina“, obilježeni su „Dani nacionalnih manjina opštine Gradiška“.

U Kulturnom centru Gradiška, upriličena je prezentacija i degustacija tradicionalnih jela nacionalnih manjina gdje je Udruženje Crnogoraca „Luča“ pripremio štand sa tradicionalnom crnogorskom trpezom kao i sa odštampanim receptima koje posjetioci mogu ponijeti sa sobom i eventualno probati i sami napraviti specijalitete crnogorske kulinarske kulture.

Kulturna baština nacionalnih manjina predstavljena je i prigodnim kulturno-umjetničkim programom upriličenim u Velikoj sali Kulturnog centra Gradiška.

U kulturno-umjetničkom programu nastupio je kao gost Udruženja Crnogoraca „Luča“ guslar Miloje Delečić.

Pozivnica | Letter of Invitation

Takođe izvedena je i predstava „CRNOGORAC U KREKETU“

„Crnogorac u krevetu“ najgledanija je crnogorska komedija svih vremena, predstava koja se izvodi već deset godina i čija je gledanost veća sada nego u vrijeme kad je nastala. To je klasična komedija koja se bavi crnogorskim načinom života i običajima i na duhovit način govori o svim životnim fazama, a naročito duhovito opisuje život prosječnog crnogorskog bračnog para, prikazan prema klasičnim stereotipima o Crnogorcima.

Smijeh je najmoćnija vještina na svijetu, najbolji lijek, upravlja emocijama, olakšava stres. Njen autor i jedan od dva lika na pozornici je Peđa Šušakčević, u susjednoj Crnog Gori ali i puno šire sinonim i simbol komedije.

Ovu komediju od obične dijeli odličan tekst, vrhunsko glumačko umijeće i dobra scenografija.

Ova predstava se izvodi više od 10 godina, a prošle godine prešla je i respektabilnu brojku od 100 hiljada gledalaca.

Trajanje: 90 minuta

Autor: Peđa Šušakčević

Igraju: Peđa Šušakčević i Ana Šimundža Selski

Na pitanje glumcu da li je iznenađen što je toliko prihvaćen u Republici Srpskoj, odgovara:

„Mislim da sam napravio dobru konekciju sa publikom. Dokaz tome su, upravo, pune dvorane u svim gradovima. Sve što se radi, radi se zbog publike i ona mora uvijek biti zadovoljna. Komediju nije lako igrati, već najteže i publika mora izaći iz sale zadovoljna i mora dobiti od predstave ono što očekuje. Poslije naše predstave izlaze nasmijani, sa suzama u očima i to zadovoljstvo pravi da ja mogu igrati samo duže, ali kraće nikada – to svi organizatori moraju znati.“

Predsjednik UCP „LUČA“
Tonko Janković

UMJETNIČKA IZLOŽBA „NOVA RENESANSA”

U subotu, 13.02.2016. godine, u prostorijama Kluba nacionalnih manjina u Banjoj Luci, u organizaciji Udruženja Italijana i Asocijacije slobodnih artista (ASA) iz Banje Luke, otvorena je umjetnička izložba pod nazivom „Nova renesansa”.

Asocijacija slobodnih artista je neformalno udruženje umjetnika i ljubitelja umjetnosti nastala spontanom okupljanjem slikara, fotografa i vajara, sa ciljem zajedničkog nastupanja, izlaganja i popularizacije umjetnosti i svih oblika kreativnog stvaralaštva. Izložba „Nova renesansa” je četvrta zajednička izložba Asocijacije.

Renesansa je period u umjetnosti koji označava prekid sa srednjim vijekom. Javlja se u XIV vijeku, u Italiji, i traje do XVI vijeka. To je jedan od najkrupnijih pokreta u kulturi koji je doveo do preokreta u filozofiji, književnosti, likovnim umjetnostima kao i u muzici. Italija je zemlja u kojoj je umjetnost renesanse dosegla najviši izraz, jer se u njoj, uporedo sa materijalnom, razvijala i duhovna kultura, koja se izrazila u sve većem interesovanju za antičku, grčku i rimsku kulturu. Činilo se kao da se one obnavljaju, zbog čega je i dobila naziv renesansa, što znači preporod. Kultura se oslobađa vjerske dominacije i poprima svjetovni karakter. Umjetničko djelo je postalo studija prirode, i umjetnik je postao slobodniji u ispitivanju svijeta oko sebe. Pojavile su se teme iz svakodnevnog života – ulični prizori i enterijeri.

Mnogobrojni posjetioči, članovi Udruženja i prijatelji umjetnika, uživali su u djelima Rade Babića koji se predstavio crtežima venecijanske arhitekture, zatim Vesne Balaban sa kombinovanom tehnikom na temu karnevala, Igora Delića sa akrilom na šperploči, Andreja Jovandića sa skulpturama, sve na temu nove renesanse, a gost izložbe bila je Nikolina Nikodinović sa akrilom na platnu na temu karnevala. Vizuelnom ugođaju koji su stvorila izložena umjetnička djela, akustičnu podršku pružila je mlada umjetnica Vivien, numerom „Turski marš” koju je izvela na flauti.

Osim uživanja u ovim umjetničkim djelima, imali smo priliku, uz čašu vina, podijeliti svoje impresije i provesti ugodne trenutke u druženju sa autorima izložbe.

Helena Kelečević

ČEŠKI HOR „CHORUS OSTRAVA” SAVREMENE KOMPOZICIJE ZA PUBLIKU U BANJOJ LUCI

Mješoviti hor „CHORUS OSTRAVA” iz Češke gostovao je u Banjoj Luci, koncert je održan 13. maja 2016. (petak) u 20 časova u Sportskoj dvorani „Obilićevo”. Ulaz je bio slobodan, a koncert je organizovan u saradnji Grada Prijedora, Grada Banja Luka i banjalučkog udruženja Čeha „Češka beseda”. Hor je jedan od učesnika ovogodišnjeg 16. Međunarodnog horskog festivala „Zlatna vila” koji je održan u Prijedoru 13. i 14. maja. Prijedorski festival horova jedna je od najznačajnijih manifestacija povodom obilježavanja Dana grada Prijedora. U konkurenciji ovogodišnje „Zlatne vile” bilo je 9 horova iz šest zemalja.

Hor „CHORUS OSTRAVA” iz Češke osnovan je 2008. godine u gradu Ostravi i uglavnom je formiran od iskusnih bivših pjevača hora Pedagoškog fakulteta, Univerziteta Ostrava. Dirigent hora je Petra Rašikova, koja je studije završila u klasi profesora Lumira Pivovarskog, ikone horskog pjevanja u Češkoj. „CHORUS OSTRAVA” je ostvario veliki broj nastupa u zemlji i inostranstvu (Slovačkoj, Poljskoj, Austriji, Njemačkoj, Španiji, Francuskoj, Republici Srpskoj - Prijedor i Banja Luka).

Pobjednici su na 16. Međunarodnom festivalu horova „Zlatna vila” u Prijedoru i dobitnici plakete za vrhunske domete u interpretaciji savremene kompozicije. Češkom horu pripala je nagrada od 5.000 KM.

Imali smo veliku čast da je hor bio i naš gost, da su gostovali u našem gradu. Koncert su najavile gospođa Ljubinka Dragojević načelnica Odjeljenja za društvene djelatnosti i predsjednica „Česke besede” Marženka Havlík Andulajević. Oduševili su banjalučku publiku svojim nastupom, publici su se predstavili sa savremenim kompozicijama. Dirigent hora Petra Rašikova izjavila je da je sretna da je dobila priliku da se predstavi i pred banjalučkom publikom. Rastali smo se uz obećanje Petre Rašikove da će nas ponovo posjetiti.

(Autor teksta je Mařenka Andulajević, a tekst je objavljen u informativnom biltenu „Česke besede” Udruženja Čeha grada Banja Luka „Banjalučki krajanji”, broju 54-55).

VERA BUDIMIR U POTRAZI ZA BISEROM

„Česka beseda” iz Banje Luke poznata je po svom učešću u kulturnom životu grada, trudu da sabere i spoji ljude i umjetnost, da izložbama oplemeni prostor koji je njoj na raspolaganju ponedjeljkom u mjesečnoj raspodjeli sa ostalim nacionalnim manjinama u Klubu nacionalnih manjina. Tog 26. septembra 2016. godine bio je ponedjeljak u kojem su zidovi prostorija Kluba oživjeli na novi način slikama Vere Budimir. Njenu izložbu u prepunoj sali otvorio je prof. dr Željko Vaško koji nam je istovremeno biografski približio likovnu umjetnicu Veru Budimir.

Vera Grgić Budimir je rođena u Sanskom Mostu, završila je pravo i po struci je pravnik ali, kako to život i umjetnost režiraju, citiram Veru: „Po struci pravnik, a po dubokom opredjeljenju umjetnik”.

Umjetnica, koja kao da je izašla iz jedne od svojih slika, predstavila se publici izložbom „U potrazi za biserom” čiji je naziv proistekao iz naziva jedne od izloženih slika. Na pitanje o nazivu izložbe i slici, Vera je sigurna u rečeno, sa osmjehom izjavila: „Sigurna sam da je svaka žena posebna, da je svaka žena biser”. Iako su izložene i slike druge tematike, one na kojima dominiraju ženski likovi su većinske i najviše su privukle pažnju publike. Pored pažnje, izazvale su znatiželju jer je na pojedinim od njih umjetnica ženama dala moći prepoznatljivim detaljima kojima je, pored izraza lica, boje i uhvaćenog trenutka uvećala intrigantnost simbolima nataloženog značenja. Simbolikom rekvizita Vera je ušla u realističku potku slike proširujući poetiku realističnog nadogradnjom simboličkog značenja predmeta. Pored očigledne jasnoće likovnog izraza, na svakoj od slika dat je ili simbol ili izraz ili pokret kojim umjetnica izaziva na traganje za biserom odnosno tajnom koju biser simboliše, a žena otjelotvoruje. Za razliku od vidljivosti bisera kao nakita na ženi, onaj koji se krije na svakoj od žena, biser ženske ljepote je nevidljiv golim okom, za njim treba tragati. Umjetnica nam na svojim slikama upravo ostavlja tragove kojima će nas navesti da krenemo u avanturu potrage. U vremenu opšte ogoljelosti žene koja je postala predmet, umjetnica svojim slikama vraća ženi prirodom datu joj moć ljepote koja punoćom isijava samo u spojufizičkog, anime i animusa.

Da Vera Budimir živi umjetnost potvrdila je obraćajući nam se prilikom otvaranja izložbe. Pročitala nam je stihove koje je napisala svojoj baki Amaliji, čiji otac je bio Čeh. Zvao se Franc Janda a Veri je baka mnogo pričala o njemu. Posvećujući pjesmu baki Amaliji, Vera je istovremeno posvetila svim svojim i njenim precima. Toplo napisana, nadahnuto i sa poštovanjem pročitana, Vera je uspjela da nas to veće ogrije ljubavlju i topline koja je postojala između nje i bake Amalije:

Od tvoga života Ja sam izljevena,
kao izvorom rijeka oplemenjena.
Miris ljubavi tvoje, mome srcu dao je znamen,
kao potporu bedemu svakom,
dobar temeljac kamen.
Duša tvoja, moga tijela je začetak,
Slava rođenju tvome,
čija sam slutnja i početak.

Osjetili smo poštovanje, zahvalnost, divljenje i ljubav. Vera se udvojila stihovima i pred nama je odjednom stajala još jedna slika od riječi, slika bake Amelije koju smo vidjeli prije svih izloženih slika.

Veće je stihovima podržao pjesnik Miladin Berić, govorio je svoje poznate pjesme koje publika voli, iako mi se čini da bi uz izložbu "U potrazi za biserom" bilo harmonično da nam je poklonio i poneku svoju ljubavnu pjesmu jer ih on ima, publici nisu ni približno poznate kao humorističko-satirične, a izuzetne su svojom ljepotom i snagom baš kao i njegova nadaleko popularna humoristička poezija.

Da bi veće u potpunosti bilo umjetničko, Verin kolega slikar Rade Babić, spriječen da prisustvuje od početka, stigao je nešto kasnije. Umjetnost i umjetnici! Sjetila sam se moga profesora Likovne umjetnosti Marcela Bačića koji je zaboravio doći na zakazani ispit jer se malo duže zadržao u Parizu! Rade Babić se pojavio, mi smo ostali uskraćeni da ga čujemo uživo ali ostaje zadovoljstvo njegovog teksta. Ono što bi te večeri govorio o Verinim slikama napisao je. Rade Babić je okom slikara posmatraro slike Vere Budimir zato obavezno pročitajte njegov tekst da biste upotpunili saznanja o Verinoj umjetnosti. Ako niste stigli da pogledale slike Vere Budimir ovoga puta, nastojte da vam ne promaknu neki drugi put.

*(Autor teksta je Ljiljana Mačkić,
a tekst je objavljen u informativnom biltenu
"Česke besede" Udruženja Čeha grada Banja Luka
"Banjalučki krajani", broju 54-55).*

KULTURNO DRUŠTVO MAKEDONACA „VARDAR“ BANJA LUKA

U toku protekle godine naše društvo je imalo dosta aktivnosti koje su bile predviđene godišnjim planom rada. Pored redovnih sastanaka (drugi i treći četvrtak u mjesecu) naše društvo je uzelo i učešće u aktivnostima koje su organizovali Savez nacionalnih manjina RS, Grad Banja Luka i pojedina udruženja nacionalnih manjina. Realizovali smo sljedeće aktivnosti:

- Izložba umjetničkih radova naših članova u mjesecu martu.
- Obilježavanje slave Sv. Kiril i Metodij u mjesecu maju
- Učešće na Trinaestoj smotri kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina u Banjoj Luci
- Učešće na Smotri kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina u Prnjavoru
- Učešće na Sajmu turizma lova i ribolova u Banjoj Luci
- Izložba fotografija gradova i znamenitosti Makedonije
- Obilježavanje dana Makedonaca.

Ostale aktivnosti koje su bile predviđene godišnjim planom rada nismo uspjeli u potpunosti da realizujemo zbog nedostatka sredstava.

Zoran Mitrovski, predsjednik KDM Vardar

IZVJEŠTAJ O DEŠAVANJIMA U JEVREJSKOJ OPŠTINI BANJA LUKA U PERIODU OD 01.06. DO 31.12.2016. GODINE

U periodu juni-decembar 2016. godine, bilo je zaista dosta što vjerskih, kulturnih i društvenih događaja koje ću pokušati da Vam poredam hronološki i opišem što detaljnije.

04. 06. 2016. godine – Jevrejska opština Banja Luka i Društvo srpsko-jevrejskog prijateljstva organizovalo je svečanu podjelu članskih karata članovima Društva u prostorijama Jevrejskog kulturnog centra „Arie Livne“. Dodjeli je prisustvovalo oko 150 članova, od kojih veliki broj članova Jevrejske opštine Banja Luka. U realizaciji učestvovali: Jevrejska opština Banja Luka i Društvo srpsko-jevrejskog prijateljstva.

Događaj realizovali: Đorđe Mikeš i Aleksandra Stevandić ispred Jevrejske opštine Banja Luka, i Aleksandar Lazarević, Zoran Pejašinović i Nives Jakovljević ispred Društva srpsko-jevrejskog prijateljstva.

11. 06. 2016. godine- Služba za Erev Šavuot i večera.

Realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, učestvovali: Đorđe Mikeš, Aleksandra Stevandić, Njegoš Ilić, Milorad Miletić

14. i 16. 06. 2016. godine- Završni koncerti učenika muzičke škole sa uručjenjem sertifikata.

Realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, Jevrejski kulturni centar „Arie Livne“ i Institut za moderno muzičko obrazovanje „Opus Conmusica“.

Učestvovali: Đorđe Mikeš, Aleksandra Stevandić i Milorad Miletić ispred Jevrejske opštine Banja Luka i Draganja Banjac ispred „Opus Conmusica“.

24. 07. - 05. 08. 2016. godine- Szarvas, Mađarska

Već drugu godinu, djeca iz Jevrejske opštine Banja Luka sa nestrpljenjem su čekali odlazak u ljetni kamp u Szarvasu, u Mađarskoj. U Sarvasu su boravili: Gabrijel Lađarević i Ana i Anđela Stevandić. I ove godine Yugo grupu činili su Srbija, Makedonija i Bosna i Hercegovina a družili su se sa prijateljima iz Rumunije, Izraela, Rusije, Mađarske, Ukrajine, Poljske i SAD-a.

26. i 27. 08. 2016. godine-seminar „EDUKACIJO SARAJEVSKOJ HAGADI“

Seminar predstavlja uvodnu fazu projekta pod nazivom “ Ljudsko lice sarajevske Hagade i univerzalna poruka cijele priče” čiji je cilj upoznavanje nastavnika i učenika sa sarajevskom Hagadom. Cilj seminara je ukazati na značaj i ulogu koju ona ima za pripadnike jevrejske zajednice, ali i za sve ostale građane Bosne i Hercegovine iz razloga, jer je riječ o kodeksu koji prenosi poruku mira, tolerancije i poštovanja kulturnih vrijednosti.

Realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, JKC „Arie Livne“ i Udruženje “Benevolentia” iz Banja Luke.

Učestvovali u realizaciji: Đorđe Mikeš i Aleksandra Stevandić ispred Jevrejske opštine Banja Luka, Jelena Došlov ispred Udruženja „Benevolentia“.

29 .08. 2016. - Jasna Ćirić, predsjednica Jevrejske opštine Niš, održala je predavanje posvećeno knjizi "Priča o porodici". Knjiga je posvećena njenoj porodici i prati porodicu Hajon i Blam od rođenja do smrti.

Realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, učestvovali u realizaciji: Đorđe Mikeš i Aleksandra Stevandić

16. - 17. 09. 2016. godine-Manifestacija „Dani Izraela i jevrejske kulture“

Održava se treću godinu, program manifestacije je obuhvatao:

- izložbu Elija Taubera: „Kada su komšije bile ljudi“
- predavanje Zorana Pejašinića, historičara: „Teodor Hercl-osnivač cionizma“
- promocija knjiga Dušana Savića o holokaustu
- koncert srpsko-jevrejskog pjevačkog društva „Braća Baruh“ iz Beograda

Realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, Jevrejski kulturni centar "Arie Livne", Društvo srpsko-jevrejskog prijateljstva, a u saradnji sa Kulturnim centrom "Banski dvor", Generalnim konzulatом Srbije u Banjoj Luci, Gradom Banja Luka i Kabinetom Predsjednika Republike Srbije.

Učestvovali u realizaciji: Aleksandra Stevandić, Đorđe Mikeš, Arie Livne, Milorad Miletić, Jasmina Lađarević ispred Jevrejske opštine Banja Luka

06. - 09. 10. 2016. godine - Međuklubski seminar omladine iz BiH "Svi zajedno"

Realizacija: Jevrejska opština Sarajevo i Jevrejska opština Banja Luka

Učestvovali u realizaciji: Igor Žvirblis, Njegoš Ilić, Bojana i Đorđe Papak i Aleksandra Stevandić ispred Jevrejske opštine Banja Luka i Andrea i Vladimir Andle ispred Jevrejske opštine Sarajevo

24. 09. 2016. godine - Smotra nacionalnih manjina

Realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, Savez nacionalnih manjina, pjevačko društvo "Oskar Danon" iz Sarajeva

Učestvovali u realizaciji: Đorđe Mikeš, Aleksandra, Ana i Anđela Stevandić, Ozren i Gabrijel Lađarević, Dario Lađarević

03. 10. 2016. godine - proslava Rosh Hasana

Realizacija: Đorđe Mikeš, Aleksandra Stevandić i Milorad Miletić

Oktobar 2016. - Ženski seminar u Tuzli, trajao 3 dana

Odličan seminar koji je ugostio mnogo žena iz cijele Bosne i Hercegovine. Na seminaru učestvovala je ispred Jevrejske opštine Banja Luka: Aleksandra Stevandić i Jasmina Lađarević

25. 10. 2016. godine - predavanje japanskog N.J.E. Ambadora Japana u BiH Kazuya Ogawa na temu: JAPAN I BOSNA I HERCEGOVINA U PROTEKLIH DVADESET GODINA, realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, Jevrejski kulturni centar "Arie Livne" i Društvo srpsko-jevrejskog prijateljstva

Učestvovali u realizaciji: Đorđe Mikeš i Aleksandra Stevandić ispred Jevrejske opštine Banja Luka i Aleksandar Lazarević ispred Društva srpsko-jevrejskog prijateljstva

17 - 20. 11. 2016. godine - Dječiji seminar u Vrbasu, Srbija u organizaciji Jevrejske opštine Beograd. Ovaj seminar je bio odličan i obuhvatio je više od 50-toro djece iz cijele bivše Jugoslavije. Učestvovali ispred Jevrejske opštine Banja Luka: Anđela Stevandić

20 - 25. 11. 2016. godine - manifestacija „Međunarodni dan dječijih prava 2016“ posvećena djeci sa posebnim potrebama, posebno Daunov sindrom i autizam

Realizacija: Jevrejska opština Banja Luka, Jevrejski kulturni centar „Arie Livne“ u saradnji sa Institutom za muzičko obrazovanje „Opus Communica“, Medicinsko-rehabilitacioni centar „Dr. Miroslav Zotović“, Udruženje „Djeca svjetlosti“, Udruženje „Svjetlice“, Dom za nezbrinutu djecu „Rade Vranješević“, Predškolska ustanova „Sreća“, Lutkarsko pozorište „Roda“

Učestvovali u realizaciji: Đorđe Mikeš, Aleksandra Stevandić i Milorad Miletić ispred Jevrejske opštine Banja Luka

TRADICIONALNO BOŽIĆNO DRUŽENJE ČLANOVA UDRUŽENJA POLJAKA BANJA LUKA

Tradicionalno božićno druženje članova Udruženja Poljaka iz Banje Luke održano je 06. decembra 2016. godine. Sumirani su rezultati svih aktivnosti koje su sprovedene tokom godine, a u narednu su ulazi sa mnogo očekivanja i novih aktivnosti i saradnji. Uz već tradicionalnu podršku Ambasade Republike Poljske u BiH najmlađim članovima našeg udruženja podijeljeni su novogodišnji paketići.

Veliko zadovoljstvo svih nas jeste bila posjeta našem udruženju naših dragih gostiju iz okruga Wolomin iz Poljske na čelu sa vojvodom Kazimirerz Rakovski, koji su u Banjoj Luci boravili povodom pokretanja saradnje sa područnom privrednom komorom Banja Luka. Delegaciju od 12 članova upoznali smo sa radom i postojanjem našeg udruženja te je izražena obostrana zainteresovanost za povezivanje, uspostavljanje kontakata i pokretanja zajedničkih projektnih aktivnosti.

Danijel Kovč

XIII SMOTRA

U septembru mjesecu održana je tradicionalna manifestacija koja okuplja udruženja svih nacionalnih manjina na jednom mjestu. Ove godine, uz podršku Ambasade Republike Poljske u BiH, ispred poljske nacionalne manjine, predstavili su se naši gosti iz Srbije, Kulturno-umjetničko društvo "Wiślanie z Ostojiceva".

Šarenilom poljske narodne nošnje, tradicionalnim igrama i pjesmama najmlađi članovi ovog udruženja opravdali su naše povjerenje, uljepšali ovogodišnju scenu Smotre nacionalnih manjina Republike Srpske i ostavili nam razloga da ih opet pozovemo da budu naši dragi gosti. Pored scenskog dijela Udruženje Poljaka Grada Banja Luka pripremiло je poljski štand sa poljskim tradicionalnim jelima kao što su piroge, krofne, štrudle, kolačom sa jabukama i drugima. Na istom štandu bili su dostupni i promotivni materijali o Poljskoj.

Danijel Kovč

PROJEKT - FESTIVAL PIROGIJADA 06. 08. 2016.

Pirogijada je festival koji se prošle godine održao po šesti put i koji je postao prepoznatljiva tradicionalna manifestacija koju organizuje Udruženja Poljaka i prijatelja MAK opštine Gradiška. Pirogijada za glavni cilj ima promociju poljske kulture, običaja, tradicije i gastronomije te očuvanje istih koji su još uvijek prisutni na prostoru opštine Gradiška među Poljskim stanovništvom. Pirogijada je jedinstven festival u Bosni i Hercegovini, a i u regiji. Učesnici su se na Pirogijadi predstavljali sa tradicionalnim pjesmama, kraćim predstavama, recitacijama na poljskom jeziku. Pored druga dva udruženja Poljaka iz Republike Srpske, tačnije iz Prnjavora i Banja Luke, učesće je uzelo i Poljsko Udruženje KUD „Wiślanie z Ostojićeva“ iz Srbije. KUD „Wiślanie z Ostojićeva“ iz Srbije je relativno mlado udruženje koje je do sada uprkos tome što ne postoji dugo imalo nastupe i na festivalima u Srbiji kao i u Poljskoj. KUD čine mladi i djeca, i imaju obiman repertoar igara i pjesama.

Na početku Pirogijade održana je sveta misa na kojoj su se pjevale crkvene pjesme na poljskom jeziku, a odmah nakon mise uslijedila je procesija do putne kapelice Majke Božije zaštitnice djece. Nakon održanog kraćeg kulturno-umjetničkog programa posjetioci su imali priliku probati hranu koja je specifična za poljsku gastronomiju na ovim prostorima. Za ove prilike pripremile su se nekoliko vrsta slatkih i slanih piroga, Zurek (kod nas nazivan bjeli boršč), kluski, placcki zemljacani, toć, štrudle, krofne, domaći sokovi, džemovi, sirevi... Nekoliko mjeseci prije same pirogijade članice Udruženja pripremale su sokove od voća i bilja koje se nalazi u Čelinovcu i ti sokovi su se posluživali na pirogijadi. Sem ovoga na pirogijadi su se mogli naći i domaća rakija i višnjevača, a za pripremu hrane cilj nam je bio iskoristiti što više domaćih namirnica koje se mogu naći na imanjima mještana.

Danijel Kovč

POLJSKA KAPELICA - PROCESIJA

Putne kapelice i raspela postavljale su se na raskrsnice u selima u kojem je živjelo poljsko stanovništvo i to je bila sasvim nova pojava za domaće stanovništvo koje je živjelo u okolini poljskih sela, jer prije doseljavanja poljskog stanovništva to u ovim prostorima nije postojalo. Ove kapele i raspela služili su tokom obreda blagoslova polja kada je kroz sela organizirana procesija sa 4 stajališta da se na sve 4 strane svijeta održi blagoslov. U selu Čelinovac gdje se održava Pirogijada nekada je bilo više kapelica i raspela, ali su tokom godina porušene. Godine 2005. pokrenuta je inicijativa za ponovnu sanaciju kapelice na jednoj od raskrsnica. Ta kapelica je upisana i u katastarske knjige. Na početku su mladi i djeca radili na uređenju površine na kojoj se kapelica nalazila, a kasnije kada je teren pripremljen 2011. godine pristupilo se ponovnoj izgradnji kapele. Kapela je završena 2011. godine pred prvu pirogijadu a u sklopu samo prve pirogijade u kapelu je vraćen kip Majke Božije te je ista blagoslovljena. Ovu kapelicu od kada je izgrađena obilaze posjetioци, jer je ona posvećena djeci koja su uveliko doprinijela njenoj ponovnoj izgradnji. Ona je jedinstvena, jer je jedina koja postoji na području opštine Gradiška i tekovina je poljskog stanovništva. Tokom procesije od crkve do kapelice prva u koloni su djeca koja nose korpice sa laticama cvijeća koje posipaju po putu. Nakon njih ide barjaktar većinom dječak koji nosi barjak sa likom Majke Božije zaštitnice djece, a nakon njega idu svećenik i posjetioци. Na ovoj procesiji učestvuju posjetioци bez obzira na vjersku i nacionalnu pripadnost. Dolaskom do kapelice pristupi se molitvi za zdravlje i sreću prisutnih i njihovih potomaka te se posjetioци vraćaju do crkve kako bi nastavili učestvovati u daljnjem programu.

Danijel Kovč

UDRUŽENJE SLOVAKA SEMBERIJE “JURAJ JANOŠIK” BIJELJINA

- Kratak osvrt na aktivnosti u 2016. godini

Udruženje Slovaka Semberije “Juraj Janošik” Bijeljina je na redovnoj godišnjoj skupštini održanoj 09. aprila 2016. godine donijelo odluku o smjeni bivše predsjednice udruženja na osnovu njene pismene ostavke, a na mjesto predsjednika imenovan je dotadašnji sekretar udruženja Danijel Štefek. Po preuzimanju dužnosti i upisa u sudski registar što je izvršeno 21. jula 2016. godine, uslijedile su brojne aktivnosti.

Usljedio je i najznačajniji infrastrukturni projekat koji se odnosio na izgradnju ograde oko postojećeg objekta Slovačke evangelističke crkve u Bijeljini u dužini od oko 62,50 metra. Navedeni projekat je dijelom realizovan sredstvima dobijenim iz budžeta Grada Bijeljina u iznosu od 2 500, 00 KM, a dijelom vlastitim sredstvima. Implementacija projekta je bila u septembru i oktobru 2016. godine.

Slika 1. Izgled Slovačke evangelističke crkve u Bijeljini

U mjesecu septembru 2016. godine, tačnije 10. septembra smo se odazvali na poziv naših dragih prijatelja Slovaka iz Luga, opština Beočin, Republika Srbija na godišnjicu obnavljanja njihovog molidbenog doma. Tom prilikom je Udruženje obezbijedilo svim zainteresovanim članovima Udruženja troškove prevoza do Luga.

Udruženje može da se pohvali i značajnim ušćem u 13. Smotri kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina koja je održana 24. septembra 2016. godine u Banja luci u organizaciji Saveza nacionalnih manjina RS.

U mjesecu oktobru (6. oktobra) u posjetu su nam došli g. Vladimir Skalski iz Praga (predsjednik "Svjetskog udruženja Slovaka koji žive u inostranstvu"), g. Branislav Slivka iz Bačke Palanke (bivši predsjednik Matice Slovačke u Srbiji) i gđa Olina Kolar (sveštenica slovačke crkve). Planom posjete u Bijeljini prvo je održan je sastanak sa gradonačelnikom Grada Bijeljina g. Mićom Mičićem, te potom posjeta Slovačkoj evangeliističkoj crkvi u Bijeljini.

Od realizovanih aktivnosti u prošloj godini treba napomenuti i pomoć u realizaciji projekta 7. takmičenja osnovnih škola Semberije o poznavanju nacionalnih manjina u BiH koje je održano 25. novembra 2016. godine u Loparama. Tada smo aktivno učestvovali da JU Osnovna škola "Jovan Dučić" Bijeljina pripremi i obradi temu Slovaka na području Semberije. Navedena pomoć se sastojala od pozajmljivanja literature i slovačke nacionalne nošnje u cilju priprema za navedeno takmičenje.

Danijel Štefek

Slika 2. Izgled nove ograde oko crkve

Slika 3. Bogoslužjenje u Lugu

Slika 4. Delegacija iz Češke u posjeti Slovacima u Bijeljini

Slika 5. Posjeta Gradonačelnika

UDRUŽENJE SLOVENACA REPUBLIKE SRPSKE TRIGLAV BANJA LUKA

Udruženje Slovenaca Republike Srpske Triglav Banja Luka u osamnaest godina svoga djelovanja, preko različitih programa i projekata promoviše i čuva od zaborava jezik i kulturu svojih predaka kao i druge različite vidove svoga integriteta u Banjoj Luci i Republici Srpskoj.

Veliku pažnju posvećujemo jeziku i kulturi koju promoviramo među članovima Udruženja, u lokalnoj multikulturalnoj zajednici u kojoj živimo, a preko njih svakako ostvarujemo neraskidive veze sa matičnom domovinom. Kroz različite zajedničke programe sarađujemo sa partnerima iz Slovenije (Društvo za razvijanje dobrovoljnog rada Novo mesto, Slovenska iseljenička matica, Svjetski slovenački kongres i Institut za slovenačko iseljeništvo i migracije SAZU).

1) DODATNA NASTAVA SLOVENAČKOG JEZIKA I KULTURE

U 2016. god. škola dodatne nastave slovenačkog jezika i kulture se održavala u Slatini (7 učenika) u osnovnoj školi Holandija, a u Banjaluci (98 učenika) u prostorijama Kluba nacionalnih manjina i OŠ „Georgi Stojkov Rakovski“. Od septembra 2012. godine, učiteljica mr. Barbara Hanus, profesor slovenskog jezika i pedagogije drži dodatnu nastavu slovenačkog jezika.

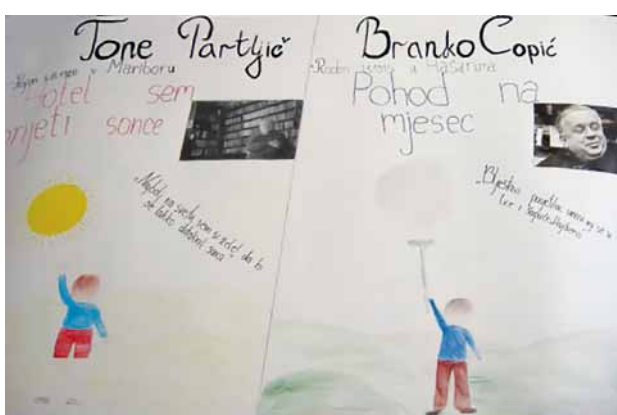
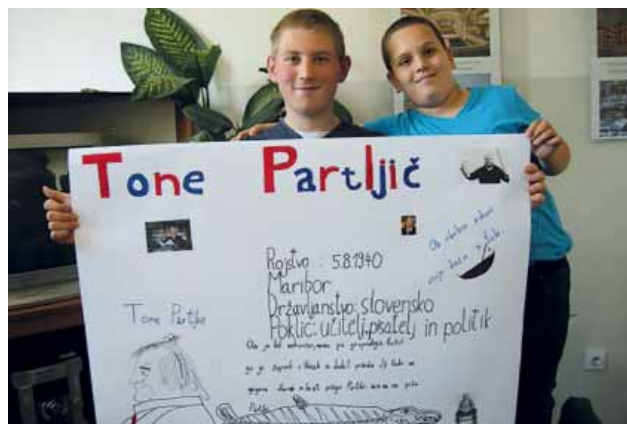
Učenici dodatne nastave slovenačkog jezika i tokom ljeta uče, jer učestvuju na brojnim ljetnim školama i kampovima - Omladinska ljetna škola u Ljubljani (3 naša učenika), Ljetna škola „Slovenački na malo drugačiji način“ u Radencima na Kupi (8 učenika), Ljetna škola slovenačkog jezika i kulture „Halo, ovdje slovenački Mediteran“, koju u Kopru organizuje Fakultet za humanističke studije Univerziteta na Primorskoj (3 učenika).

Učenici dodatne nastave učestvuju u raznim aktivnostima. Svake godine organizuju se razmjene učenika dodatne nastave slovenačkog jezika sa vršnjacima iz Slovenije. U 2016. godini organizovane su 2 razmjene: od 24 – 26. aprila 2016. g. trinaest učenika dodatne nastave slovenačkog jezika družilo se sa vršnjacima iz Osnovne škole „Zgornji Kašelj“ Ljubljana, a stariji učenici su se povezali sa učenicima Gimnazije „Ledina“ iz Ljubljane. Prisustvovali su nastavi, a popodne su se upoznivali sa svakodnevnim životom slovenačkih učenika.

- Radionice za učenike dodatne nastave slovenačkog jezika

U junu, povodom kraja školske godine, učenici dodatne nastave su se družili sa piscem Tonetom Partljičem. Odrasli polaznici dodatne nastave su pogledali film „Moj tata, socijalistički kulak“, koji je snimljen po njegovom scenariju, a djeca i odrasli su saznali njegove događaje iz djetinjstva, sabrane u knjizi „Htio sam držati sunce“, i odlomak dramskog djela „Štuke nema“. Osnovci i srednjoškolci su izradili zanimljive plakate, a potražili su i poređenje među djelima Branka Ćopića i Toneta Partljiča.

Organizovali smo i muzičku radionicu. Pjesme su u subotu, 29. oktobra, odzvanjale i u prostorijama Kluba nacionalnih manjina u Banjaluci. Muzičku radionicu je vodila prof. Natalija Veselič Martinjak. Zadnja oktobarska subota je bila praznična. Slovenci ne praznuju samo 1. novembar, Dan mrtvih, već i 31. oktobar, Dan reformacije. Sjećamo se Primoža Trubara, autora prvih slovenačkih knjiga, i drugih protestantskih pisaca. Period reformacije znači početak slovenačke književnosti, zato je Dan reformacije kulturni praznik. Na dodatnoj nastavi slovenačkog jezika smo vrijeme namijenili pjevanju. Profesorica Natalija Veselič Martinjak je vodila dve radionice: prvu za djecu, a drugu za mlade i odrasle.

Bili smo i kreativni pa su u petak, 18. novembra, i u subotu, 19. novembra, u prostorijama Udruženja nacionalnih manjina u Banjaluci održane kreativne radionice. Vatile su ih Božena Kolman Finžgar i Katja Bevk, obe iz Biblioteke Antona Tomaža Linhart iz Radovljice. Radionice su održane u okviru projekta Biblioteka – vasiona blaga, koji već četiri godine povezuje biblioteku iz Radovljice i Udruženje Triglav. Na radionicama smo krasili platnene torbe. Učestvovali su odrasli, osnovci, srednjoškolci ali i gosti iz Gimnazije Ledina iz Ljubljane. Svi su mogli pokazati svoj umjetnički dar, neki su crtali, drugi slikali, jedni se poslužili pečatima napravljenim od krompira, a neki su u ruke uzeli iglu i konac i nešto prišili na torbu. Za sve, koji vole stvarati, kreativne radionice su mogućnost za druženje, a predmeti koji nastanu su lijepa uspomena.

- 17. Susreti učenika dodatne nastave slovenačkog jezika

Organizator 17. Susreta u Laktašima od 21. i 22. maja 2016. godine je bilo Udruženje Slovenaca RS „Triglav“ Banjaluka, a učestvovali su učenici iz Sarajeva, Kaknja, Zenice, Tuzle, Prijedora i Teslića. Pridružili su se i učenici iz OŠ „Kašelj“ iz Ljubljane. Na otvaranju susreta je naglašen značaj čuvanja i njegovanja slovenačkog jezika i kulture. Učenici su imali dovoljno vremena za slobodno druženje, pogledali su i drugi dio slovenačkog omladinskog filma „Idemo mi po svom“, a učestvovali su i u stvaralačkim aktivnostima. Animatori iz Novog mesta su pripremili zanimljivu radionicu. Učenici su izradili šarene kolaže i nastali su zaista lijepi predmeti. U nedjelju prijepodne su ih predstavili na završnoj priredbi.

- Evropski dan jezika

Evropski dan jezika je dan kada slavimo jezičku raznolikost i podstičemo učenje jezika, a svake godine učenici dodatne nastave slovenačkog jezika učestvuju na događaju koji tom prilikom priredi Narodna i univerzitetska biblioteka Republike Srpske. Uz recital učenica, slušaoci su upoznali pjeme slovenačkog pjesnika Toneta Pavčka »Potrebno je mnoštvo priprostih riječi« i »Riječi, takve i drugačije«. Pjesme Toneta Pavčka su

prevođene na brojne jezike. Naše ućenice su ih predstavile na slovenačkom, srpskom, engleskom, njemačkom i ruskom jeziku. U auli biblioteke je Udruženje Slovenaca Triglav predstavilo i svoj štand sa biltenima i dvojezičnim knjigama, te poslasticama.

- VI Kviz za Slovence u BiH

Dana 15. oktobra 2016. godine u Banjaluci su se okupili ućenici dodatne nastave slovenačkog jezika iz cijele Bosne i Hercegovine te gosti iz Srbije i Slovenije. Na kvizu, koji su pripremili Darko Hederih i Pavle Ravnohrib, pokazali su šta znaju o vodi. Prilikom pripreme za kviz upoznali su rijeke, mora i okeane, naučili slovenačke riječi za različite padavine, životinje, rastinje, a razgovarali o sportovima povezanim s vodom i o svakodnevnim poslovima pri kojima nam je neophodna voda. Ućenici iz Banjaluke, Slatine, Prijedora, Teslića, Sarajeva, Zenice, Kaknja, Tuzle, Niša i Novog Sada su pokazali odlično znanje, a skoro da nije bilo pitanja koje je ostalo bez odgovora.

2) KONCERTI

- Simfonijski orkestar

Konzervatorijuma za muziku i balet iz Maribora

Udruženje Slovenaca RS „Triglav“ je u organizaciji sa Ambasadom Republike Slovenije u BiH i Kulturnim centrom Banski dvor u nedjelju, 7. februara 2016. obilježilo Slovenački kulturni praznik, Prešernov dan. U Kulturnom centru Banskog dvora u Banjaluci je Simfonijski orkestar Konzervatorijuma za muziku i balet iz Maribora izveo divan koncert. Na programu su bile kompozicije Betovena, Mocarta, Šuberta i Ipavca. Solist na klaviru je bio mladi 16-godišnji pijanist Žan Milošič Dundek, a orkestar je izvrsno vodio prof. Slavko Magdić. Brojna publika je mogla uživati u muzičkom izvođenju zahtjevnih kompozicija mladih umjetnika.

- Koncert Dua Ponte u Banjaluci

U petak 26. februara 2016. godine brojna publika je u dvorani Narodnog pozorišta Republike Srpske Banjaluka uživala na koncertu Dua Ponte. Jedinstveni muzičari, arhitekta i pjevačica Anja Petric te virtuoz na gitari mag. Damjan Stanišić su muzikom gradili mostove i povezivali muzičke kulture Evrope, preko balkanskog juga, do Portugala i dalje. Organizatori koncerta su bili: Akademija umjetnosti Univerziteta u Banjaluci, Narodno pozorište Republike Srpske i Udruženje Slovenaca RS Triglav Banjaluka.

- Koncert slovenačkih horova u Sarajevu

Slovensko kulturno društvo „Cankar“ iz Sarajeva bilo je domaćin i organizator Susreta slovenačkih horova, pod pokroviteljstvom Kancelarije Vlade Republike Slovenije za Slovence po svijetu i u sklopu projekta Saveza slovenačkih društava u BiH «Evropa sad».

Susreti su se održali u subotu 14. maja 2016. godine u Sarajevu u Franjevačkom međunarodnom studentskom centru. U lijepoj novoj dvorani brojne posjetioce su zabavili veselim slovenačkim pjesmama ženski hor «Slovenči-

ce» iz Tuzle, mješoviti hor «Davorin Jenko» iz Banjaluke, gosti iz Zagreba mješoviti hor „Slovenski dom“ i domaćini hor Slovenačkog kulturnog društva «Cankar» iz Sarajeva «Camerata Slovenica». Publika je uživala u odličnom muzičkom programu koji su izveli horovi pojedinačno i na kraju su svi zajedno izveli kompoziciju „Slovenska dežela“.

- Koncert povodom 15 godina rada Mješovitog hora „Davorin Jenko“

Povodom 15. godišnjice rada Mješovitog hora Davorin Jenko je u Vijećnici Banskog dvora u Banjaluci 14.6.2016. godine održan svečani koncert. Vijećnica je bila ispunjena do posljednjeg mjesta, a ljubitelji muzike su imali mogućnost uživati u programu koji smo pripremili zajedno sa gostima.

Koncert pod nazivom „Tam sem jaz doma“ je otvorio hor Davorin Jenko a nakon njih su uslijedile numere koje su izveli naši gosti: Miljana Brežičanin (sopran) uz klavirsku pratnju Dunje Marković, Nikola Jović (gitara), zatim Dejan Janković (klavir) i Kristina Ivanović (violina) uz klavirsku pratnju Željke Jovanić. Nakon još jednog nastupa našeg hora, konzul konzularne kancelarije ambasade Republike Slovenije u Banjoj Luci g. Marjan Ristić je podijelio Gallusova priznanja članovima hora.

- Hor „Davorin Jenko“ u Šentvidu pri Stični

Mješoviti hor „Davorin Jenko“ je i ove godine gostovao u Šentvidu pri Stični, i to na oba događaja: subotnji koncert horova po svijetu i 47. Susret slovenačkih horova.

Subotnji koncert je održan 18.6. u holu Osnovne škole „Ferdo Vesel“, gdje su učestvovali slovenački horovi iz Mađarske, Hrvatske, Srbije, Italije i Bosne i Hercegovine. Hor je nastupao prvi, a pod vodstvom dirigenta Dušana Uroševića zapjevali su tri pjesme: 1. Pridi nazaj, 2. Tam sem jaz doma i 3. Ajde Jano. Nakon programa, domaćini su organizovali i nastup folklorne grupe, koji su uz zvuke vesele slovenačke pjesme plesali valcer i polku. Narednog dana, 19.6. održan je 47. Susret slovenačkih horova pod motom „Jaz sem si nekaj zmislu“.

- Hor Davorin Jenko i dječija folklorna grupa u Rijeci

U subotu 24. septembra 2016. godine Mješoviti hor „Davorin Jenko“, dječija folklorna grupa i članovi Udruženja Slovenaca „Triglav“ otputovali su u Rijeku. Slovensko društvo KPD Bazovica je bilo organizator našeg dvodnevnog susreta. Naveče je bio zajednički koncert. Dobrodošlicu, nama gostima, je zapjevao njihov hor, a uslijedio je pozdravni govor Vitomira Viteza, koji je zadužen za uspješan rad na području kulture Društva Bazovica. Nakon toga je uslijedio nastup dječije folklorne grupe, našeg hora „Davorin Jenko“, razmjena darova i zahvala, koju je u kratkom govoru namijenila svim prisutnim potpredsjednica Udruženja „Triglav“ Nataša Kajmaković. Za kraj uspješnog koncerta je naš hor sve prisutne iznenadio pjesmom koju pjevaju Riječani i Slovenci, koji tu žive. Drugi dan je bio namijenjen za obilazak grada, a ni kupanje nije izostalo.

3) IZLOŽBE

- Izložba fotografija Fotografskog društva Janez Puhar

Dana 24. juna 2016. godine, u Kulturnom centru Banski dvor u Banjaluci je brojnim posjetiocima devetnaest majstora fotografije pokazalo svoja djela. Saradnja Fotografskog društva Janez Puhar i Udruženja Slovenaca „Triglav“ Banjaluka traje već niz godina. Ovogodišnja izložba je bila u sklopu slovenačkog dana u Slatini i obilježavanja 25 godina samostalnosti Slovenije. Organizatori izložbe su bili Udruženje Slovenaca „Triglav“ Banjaluka, Fotografsko društvo Janez Puhar iz Kranja i Kulturni centar Banski dvor Banjaluka. Ambasador Republike Slovenije u BiH Iztok Grmek je u prigodnom govoru pozdravio prisutne, te je zaželio i dalje uspješno povezivanje između slovenačkih udruženja u matičnoj domovini i slovenačkih udruženja po svijetu uz stalno razumijevanje i datu pomoć Vlade Republike Slovenije.

4) KNJIŽEVNOST

- Literarno veče slovenačko - srpske poezije

U Kulturnom centru Banskog dvora je 12. februara 2016. godine, povodom obilježavanja Slovenačkog kulturnog praznika Prešernovog dana, održano uspješno literarno veče slovenačko-srpske poezije. Organizatori su bili Udruženje Slovenaca Triglav Banjaluka, Udruženje književnika Republike Srpske i Kulturni centar Banski dvor. Sadržajno, to je bilo veče predstavljanja poezije mladih pjesnika. Svoje pjesme su čitali Aleksandra Čvorović, Tanja Stupar-Trifunović i gost, pjesnik iz Slovenije, Vid Šteh. Prevod pjesama sa slovenačkog na srpski jezik je zasluga književnika Zdravka Kecmana, a recitovala ih je Ljiljana Sukara.

- Predstavljanje antologije „Darovi evropske priče“

Antologiju autora Zdravka Kecmana su objavili Udruženje Slovenaca Republike Srpske „Triglav“ i DKP „Kuća poezije“ iz Banje Luke. Riječ je o pričama naroda koji su živjeli na području Bosne i Hercegovine, uglavnom Republike Srpske, čiji potomci i danas žive i njeguju kulturu, jezik, književnost a samim tim i priču. U odnosu na prethodnu knjigu poezije, ova ima širi značaj, jer su u nju uključeni i neki drugi jezici i narodi čiji se kulturološki uticaj ostvarivao, a to su: francuski, njemački, ruski i danas nezaobilazni engleski jezik bez kog se nemoguće sporazumijevati u širim relacijama svjetskog značaja. U antologiji „Darovi evropske priče“, obuhvaćeni su jezici, narodi i književnosti: poljski, ukrajinski, italijanski, njemački, slovenački, mađarski, makedonski, češki, romski, slovački i dr. Antologija je promovisana 1. jula 2016. godine u atriju Narodne i univerzitetske biblioteke u Ljubljani i u Kulturnom

centru Banski dvor u okviru Dana kulturnog stvaralaštva nacionalnih manjina. Na promociji su predstavljene književnosti svih naroda koji žive i stvaraju u Republici Srpskoj i BiH. Ostali učesnici koji su zastupljeni i čitali svoja djela su takođe ukazali na posebnost jezika u kojima pišu. Ilješ Feher, prevodilac sa mađarskog je ukazao na posebnost ovoga jezika, da on nije sličan ni jednom drugomevropskom jeziku osim finskom, od kojeg se opet veoma razlikuje. Da se ovaj jezik teško uči ali ni da mađarski čitalac teško može dobro da nauči neki drugi jezik. Jer je jezik poseban, i autohton.

Hedina Tahirović Sijerčić, pjesnikinja iz Sarajeva i aktivista za položaj i prava romske manjine je rekla da nema prevodilaca sa romskog jezika u klasičnom smislu već da sami stvaraoci prevode na jezike u kojima žive; poljski Romi na poljski, njemački na njemački, engleski na engleski, ruski na ruski, srpski na srpski i druge jezike. Naravno oni često pišu na jezicima naroda zemlje u kojoj žive.

- Literarno veče Marka Kravosa

U četvrtak, 3. novembra, je u Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Republike Srpske u Banjaluci predstavljena pjesnička zbirka Marka Kravosa „So na jezik“. Slovenački pjesnik, pisac, esejist i prevodilac Marko Kravos živi u Trstu. Dobitnik je brojnih literarnih nagrada, a ove godine je dobio Zlatnik poezije za doprinos slovenačkoj kulturi i literaturi te za uspostavljanje mostova među kulturama. Za izdavanje njegovih lirskih i epskih pjesama na srpskom jeziku je zaslužan Zdravko Kecman, koji vodi izdavačku kuću Kuća poezije. Srpske prevode je čitala Ana Marjanović, koja je lijepo povezivala sva tri odlična govornika: Marka Kravosa, Miljka Šindića i Zdravka Kecmana.

5) TRADICIONALNE PRIREDBE

- VII Slovenački dan u Slatini

U organizaciji Udruženja Slovenaca „Triglav“ u Slatini je 25. juna 2016. godine održan VII Slovenački dan. Slatina je mjesto, koje je početkom 20. vijeka primilo mnoge Slovence, koji su se bježeći pred fašizmom i italijanskom asimilacijom doselili na to područje i tu izgradili novi dom. Obilježavanjem slovenačkog dana Slovenci Slatine i Banje Luke žele od zaborava otrgnuti sjećanje na svoje pretke, koji su se davno doselili na ovo područje.

Nakon pozdravnih govora potpredsjednice Udruženja Nataše Kajmaković, ambasadora Republike Slovenije u BiH Iztoka Grmeka i predsjednika opštine Lakštai Miroslava Kodžomana, uslijedio je kulturni program, te su nam se prvo predstavili domaćini Mješoviti hor „Davorin Jenko“ Banja Luka, a nakon toga nastupili su folklorna grupa i hor KPD „Bazovica“ Rijek. Kulturni program je okončan nastupom članova Dječije folklorne grupe Udruženja „Triglav“ Banja Luka koji su otplesali vijenac slovenačkih narodnih plesova.

- „Dobrodošli doma“ u Ljubljani

Od 30. juna do 2. jula 2016. godine Kancelarija za Slovence po svijetu je priredila šeste tradicionalne susrete Slovenaca iz cijelog svijeta. Na glavnom događaju povodom 25. godišnjice samostalne Slovenije učestvovali su Slovenci iz cijelog svijeta. Mješoviti hor Davorin Jenko i dječija folklorna grupa Udruženja Slovenaca Triglav Banjaluka su učestvovali u programu „Dobrodošli doma“.

Folkloristi su prvi nastupili slovenačkim narodnim plesovima pred zgradom Narodne skupštine i zaželjeli dobrodošlicu svim okupljenim Slovencima, koji su došli iz drugih država te prolaznicima.

U 19 časova je povodom 25. godišnjice slovenačke samostalnosti i manifestacije „Dobrodošli doma“ u Slovenskoj filharmoniji održan koncert Sveslovenačkog simfonijskog orkestra sa gostima. Simfonijski orkestar je vodio Simon Krečič. U velikoj dvorani, koja je bila popunjena do posljednjeg mjesta koncertu su prisustvovali predsjednik Republike Slovenije Borut Pahor, ministar za Slovence po svijetu Gorazd Žmavc, koji je pozdravio prisutne te brojni vodeći ljudi iz Slovenije i svijeta.

Za uvod je simfonijski orkestar odsvirao himnu Republike Slovenije, a potom su slijedili nastupi: Slovenski mendoški oktet, sopranistica Theresa Plut, harfistkinja Tina Žerdin, Sveslovenački simfonijski orkestar i hor Davorin Jenko sa dirigentom Dušanom Uroševićem.

- XVIII Martinovanje

Slovenci koji žive van matične domovine nisu zaboravili maternji jezik, nisu zaboravili svoju kulturu, nisu zaboravili običaje, one stare o kojima su im pričali roditelji ili bake, dede. Osamnaest godina obilježavamo taj praznik, osamnaest godina se veselimo zajedno sa prijateljima. U restoranu Valentin smo, kao i proteklih godina, proslavili krštenje vina. Sa nama je, kao i uvijek, bilo mnogo gostiju, a odličan voditelj Tilen Turk, humor sv. Martina u izvedbi Janeza Čateža, nastup dječije folklorne grupe, pjesme koje je pjevao hor Davorin Jenko, dobra posluha odlične hrane i pića osoblja Valentin te nikad umorni muzičari iz Novog mesta su našem Martinovanju omogućili dostojanstvenu i veselu proslavu starog slovenačkog običaja, krštenje mladog vina.

REGIONALNA KONFERENCIJA „POLITIČKE PROMJENE, PRAVA I ZAŠTITA MANJINA“

Banja Luka, 06. juli 2016. godine

Centar za međunarodne odnose iz Banjaluke i Fondacija Friedrich Ebert, u saradnji sa Savezom nacionalnih manjina Republike Srpske, organizovali su konferenciju na temu «Političke promjene, prava i zaštita nacionalnih manjina».

Uvodna izlaganja na temu „Novi politički izazovi i nacionalne manjine u Evropi“ održali su: prof. dr Vlatko Cvrtila sa Veleučilište VERN iz Zagreba, Aleksandar Tolnauer, predsjednik Savjeta za nacionalne manjine Republike Hrvatske i prof. dr Ljiljana Mijović sa Pravnog fakulteta iz Banje Luke.

U drugom panelu na temu „Nacionalne manjine u društvu Bosne i Hercegovine“ govorili su: prof. dr Siniša Tatalović, doc. dr Ružica Jakešević sa Fakulteta političkih znanosti iz Zagreba, te Franjo Rover, predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske i prof. dr Miloš Šolaja sa Fakulteta političkih nauka iz Banja Luke.

Učesnici konferencije su bili predstavnici nacionalnih manjina, naučnici, univerzitetski profesori, predstavnici institucija, nezavisni intelektualci i studenti.

M. K.

VLADA CRNE GORE IMENOVALA SAVJET ZA SARADNJU SA ISELJENICIMA

Vlada Crne Gore imenovala savjet za saradnju sa iseljenicima, ispred RS-BiH izabran je Dragan Lučić predsjednik zavičajnog udruženja Crnogoraca u Hercegovini „Petar Petrović Njegoš“ iz Trebinja.

KONSTITUTIVNA SJEDNICA SAVJETA ZA SARADNJU SA ISELJENICIMA

Autor: Uprava za dijasporu Izvor: Uprava za dijasporu

Na osnovu člana 13 Zakona o saradnji Crne Gore sa iseljenicima („Službeni list Crne Gore“ broj 47/15), propisana je obaveza Vlade Crne Gore da obrazuje Savjet za saradnju sa iseljenicima kao savjetodavno tijelo koje učestvuje u kreiranju i sprovođenju Strategije saradnje sa iseljenicima, akcionog plana za realizaciju Strategije, kao i ukupnih aktivnosti saradnje sa iseljenicima. Ministarstvo vanjskih poslova i evropskih integracija formiralo je Komisiju za praćenje postupka izbora članova Savjeta za saradnju sa iseljenicima (Rješenje br.05/2-959) u cilju realizacije kompletnih izbornih aktivnosti i definisanja liste predloga kandidata za članove Savjeta za saradnju sa iseljenicima (u skladu sa članovima 13-24 ovog zakona).

Nakon završenog Javnog poziva za kandidovanje predstavnika iseljenika za članove Savjeta za saradnju sa iseljenicima (objavljenog na internet stranici Uprave za dijasporu 7. marta 2016. godine i produženog 29. marta sa rokom dostave potrebne dokumentacije najkasnije do 7. aprila), Komisija je utvrdila Listu kandidata koji zadovoljavaju uslove odnosno Listu organizacija koje ne zadovoljavaju uslove Javnog poziva (obje liste objavljene su na sajtu Uprave za dijasporu 26. 2016). Lista kandidata predloženih za članove Savjeta za saradnju sa iseljenicima sadržala je predloge 51 kandidata za članove Savjeta koje su predložila 54 udruženja iz 22 države. Nakon razmatranja Liste kandidata, Komisija je, u skladu sa članom 21 Zakona o saradnji CG sa iseljenicima,

9. juna raspisala izbore za članove Savjeta u 8 država (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Kanada, Njemačka, Slovenija, Srbija i Švajcarska) u kojima je broj predloženih kandidata veći od broja propisanog članom 16 ovog zakona. Glasanje je sprovedeno 16. juna kada su Upravi za dijasporu, na osnovu Uputstva za izbor članova Savjeta za saradnju sa iseljenicima koji je Komisija sačinila i objavila (8. juna na internet stranici Uprave), elektronskim putem dostavljeni glasački formulari udruženja/organizacija.

Lista kandidata formirana je na osnovu predloga kandidata čija je kandidatura, shodno Listi predloženih kandidata za članove Savjeta za saradnju sa iseljenicima objavljenoj 26. aprila 2016. godine na internet stranici Uprave za dijasporu automatska (ukupno 20 - broj predloženih kandidata za određenu državu odgovara broju propisanom članom 16 Zakona o saradnji sa iseljenicima koji se odnosi na tu državu) i predloga kandidata dobijenih nakon sprovedenih izbora u gore pomenutim zemljama (ukupno 13 - broj predloženih kandidata je bio veći od broja propisanog članom 16 ovog zakona).

Budući da tokom Javnog poziva nije bilo prijava organizacija/udruženja iz šest država, odnosno grupa država za koje su, shodno članu 16 Zakona o saradnji CG sa iseljenicima, predviđena mjesta u Savjetu i to jedan iz Republike Italije, jedan iz Kraljevine Švedske, po jedan iz Ruske Federacije, SR Austrije i Ukrajine i jedan iz Kraljevine Holandije i Kraljevine Finske, Uprava za dijasporu je, u skladu sa preporukom Komisije za praćenje postupka izbora članova za saradnju sa iseljenicima, predložila jedan broj članova Savjeta u okviru podgrupe a) za predstavnike iseljenika.

U skladu sa članom 15 i članom 22 Zakona o saradnji CG sa iseljenicima, organi državne uprave, opštine i druge institucije Crne Gore predložili su kandidate za članove Savjeta za saradnju sa iseljenicima.

U skladu sa članom 15 i članom 23 Zakona o saradnji CG sa iseljenicima, ministar vanjskih poslova je imenovao članove Savjeta za saradnju sa iseljenicima iz reda istaknutih ličnosti (Rješenje ministra br. 015/1-55/89-2 od 28. aprila 2016. godine).

Istovremeno napominjemo da će naknadno biti podnesen predlog kandidata za predstavnika nevladinih organizacija za člana Savjeta, nakon okončanog postupka predlaganja kandidata nevladinih organizacija, a u skladu sa propisom Vlade kojim se uređuje način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

Imajući u vidu da je sproveden zakonom propisani postupak za predlaganje članova Savjeta, utvrđenih u skladu sa čl.16-23 ovog zakona, Ministarstvo je ocijenilo cjelishodnim da Vladi podnese Predlog rješenja o imenovanju Savjeta za saradnju sa iseljenicima, umjesto predlog akta o obrazovanju Savjeta, kako je to propisano članom 24 Zakona, budući da su zakonom uređena pitanja konstituisanja Savjeta, nadležnost, način rada organa i radnih tijela Savjeta, kao i način finansiranja.

UPRAVA ZA DIJAPORU KORISTI PRILIKU DA ČESTITA SVIM IZABRANIM ČLANOVIMA SAVJETA ZA SARADNJU SA ISELJENICIMA, UZ UVJERENJE DA ĆE SAVJET DOPRINIJETI BOLJOJ SARADNJI I RADU IZMEĐU MATICE I SVOG ISELJENIŠTVA.

Uprava za dijasporu – Ministarstvo za vanjske poslove Crne Gore

SLOBODAN BOŠKOVIĆ IZ BANJALUČKOG UDRUŽENJA „NJEGOŠ“ DONIRA SVOM RODNOM KOLAŠINU 3500 KNJIGA

Datum objave: 08. 12. 2016. 10:19 Autor: Uprava za dijasporu

Juče, 7. decembra 2016. godine predsjednica Opštine Kolašin, gospođa Željka Vuksanović, sastala se sa iseljenikom iz Banjaluke mr Slobodanom Boškovićem i šefom Odsjeka za praćenje, istraživanje, informativne i izdavačke poslove u Upravi za dijasporu, Zoranom Dukanovićem.

Povod sastanka je bila želja g. Boškovića, inače predsjednika skupštine iseljeničkog društva „Njegoš“ iz Banjaluke, da svom rodnom gradu Kolašinu pokloni 3500 knjiga, na način kako im to najviše odgovara. Knjige su njegova svojina i svojina njegovog prerano preminulog brata, istaknutog crnogorskog književnika Mila Boškovića.

Zoran Đukanović je obavijestio gospođu Vuksanović o namjeri g. Boškovića i istakao da je to rijedak primjer humanizma koji zaslužuje posebnu pažnju i pohvalu. Pogotovo je značajan jer su male sredine kao što je Kolašin, uvijek željne takvih donacija, koja će umnogome popraviti ukupan knjižni fond u bibliotekama.

Gospodin Bošković je predsjednicu upoznao sa svojim minulim radom kao elektroinženjera u kompaniji Rudi Čajevac iz Banjaluke i kao pisca, jer je i sam napisao oko 20 knjiga proze i poezije, za koje je dobijao i vrijedne nagrade.

Predsjednica Vuksanović je zahvalila na posjeti i namjeri da Kolašin dobije vrijednu donaciju knjiga, i istakla uvijek prisutnu privrženost iseljenika da posjećuju svoj rodni kraj i da ga pomažu. Ona je ukratko predstavila i svoj rad u opštini Kolašin, napomenuvši da je malo ljudi koji istinski vole i poštuju grad u kojem žive i da se, očigledno, ta ljubav pojačava kad isele iz njega na neke druge destinacije.

Na sastanku je zaključeno da se o donaciji konsultuje i Centar za kulturu opštine Kolašin u čijem sastavu je i gradska biblioteka.

U Centru za kulturu goste je primio direktor Branimir Jeknić. Sa njim je dogovoreno da oni preuzmu donaciju i učestvuju u transportu knjiga iz Banjaluke. Pošto se radi o beletristici, to je idealna dopuna knjižnog fonda gradske biblioteke. Sa domaćinom se poveo razgovor o stanju kulture u Kolašinu i mogućnosti da Uprava za dijasporu sarađuje sa njima u smislu osmišljavanja projekata koji bi prenosili tradiciju i kulturu kolaškinskog kraja našim iseljenicima.

8 Crnom Gorom

Petak, 17. apr. 2016.

Pobjeda

Na Cetinju održan Kongres crnogorske dijaspor, usvojen niz zaključaka i deklaracija

Zatražili jednak tretman iseljenika u domovini

Iseljeničke knjižnice

Iseljeničke knjižnice su važan dio kulture iseljenika u domovini. One su često jedina mjesta gdje iseljenici mogu doći do knjiga i čitati. Stoga je važno da se njima posveti više pažnje i da se osigura da imaju dovoljno knjiga i da su u dobrom stanju.

U okviru kongresa održanog u Cetinju, usvojeno je nekoliko zaključaka i deklaracija koje se odnose na tretman iseljenika u domovini. Među njima je i zahtjev za jednakim tretmanom iseljenika u domovini.

Ovo je prvi put da se takav kongres održava u Crnoj Gori. On je bio prilika da se iseljenici iz cijelog svijeta sastaju i razmijene iskustva. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je organizirao Centar za kulturu opštine Kolašin. Oni su se nadležno bavili organizacijom i provedbom kongresa. Također, oni su se pobrinuli da kongres bude zanimljiv i koristan za sve učesnike.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

Kongres je bio veliki uspjeh. On je pokazao da iseljenici imaju veliku ulogu u domovini i da se njima treba posvetiti više pažnje. Također, kongres je bio prilika da se upozna s potrebama iseljenika u domovini.

IZLOŽBA „SVI PUTEVI VODE U RIM“ U LIPIKU

U Lipiku je 27.06.2016. u Multikulturalnom centru, a u organizaciji ZT Lipik otvorena izložba pod nazivom „Svi putevi vode u Rim“ koju su pripremili članovi Udruženja Italijana grada Banjaluke. Izložbu je otvorila **Lionella Brisinello**, predsjednica Zajednice Talijana Lipika, i **Bojana Knežević**, predstavnik Udruženja Italiana Banja Luke, u prisutnosti gradonačelnika Lipika **Vinka Kasane** i **Jasne Molnar-Kukić**, ravnateljice Gradske knjižnice i čitaonice Lipik pred članovima Zajednice Talijana Lipika i Udruženja Italiana Banja Luke. Izložba fotografija koje prikazuju znamenitosti vječnog grada je bila otvorena za posjetioce do 3. jula.

Ovo je prva izložba koju je Udruženje Italijana grada Banja Luka organizovalo van granica Republike Srpske.

Mirjana Đumišić

PROSLAVA 17 GODINA POSTOJANJA ZAJEDNICE TALIJANA LIPIK

09. juli 2016. Lipik

Članovi Udruženja Italijana grada Banja Luka prisustvovali su proslavi Dana Zajednice Talijana Lipika, tj. obilježavanju 17. godišnjice njenog postojanja. Tom prilikom je **Lionella Brisinello**, predsjednica ZT Lipika, prezentacijom rada pokazala šta su sve učinili u posljednjih godinu dana. Zatim su članovi pjevačkog zbora ZT Lipik, dramska grupa i novoosnovana folklorna grupa, izveli prigodan kulturno umjetnički program. Na kraju programa je predsjednica Lionella Brisinello podijelila zahvalnice predstavnicima ustanova, tvrtki i pojedincima s kojima su sarađivali u protekloj godini. Jedna zahvalnica je pripala i našem Udruženju, za uspješnu saradnju u proteklom periodu. Time je i naša izložba "Svi putevi vode u Rim" bila zatvorena. Saznali smo da je bila vrlo uspješna i da je imala mnogo posjetilaca.

Druženje se nastavilo uz večeru i muziku u Vatrogasnom domu u Lipiku.

Naši članovi su proveli prijatno subotnje veče zajedno sa svojim domaćinima u razgovoru, pjesmi i veselju.

Mirjana Đumišić

DRUGI KONGRES POLJSKE DIJASPORE U BOSNI I HERCEGOVINI

Od 10. do 11. novembra 2016. prilikom obilježavanja Dana Nezavisnosti Poljske organiziran je u Sarajevu od strane Ambasade R. Poljske i Udruženja Poljaka i osoba poljskog porijekla „POLSA“ Kongres poljske dijasporu u kojem su sudjelovali najaktivniji članovi pet poljskih udruženja sa područja BiH.

Članovi poljske dijasporu su u velikom broju učestvovali u godišnjem prijemu koji je organizovala Ambasada povodom Dana Nezavisnosti. Gosti su takođe učestvovali u proslavi koju je organizovao, istim povodom, poljski vojni kontingent EUFOR u BiH. Imali su priliku posjetiti vojnu bazu, upoznati se sa zadacima poljskog

kontingenta te sastati se sa poljskim vojnicima. Kongres poljske dijaspeore se završio sastankom u Ambasadi Republike Poljske u Sarajevu, nad kojim je prihvatio počasno pokroviteljstvo g. Andrzej Krawczyk, a kao moderatorica bila je konzul Agata Grabska. Najaktivniji članovi poljskih udruženja dobili su nagrade. Predsjednici poljskih udruženja napravili su prezentacije o svojim aktivnostima, razgovarali su o svojim problemima i budućim planovima dok je konzul predstavila načine kako se projekti realizuju i kakve imaju oblike finansiranja. Za poljsku dijasporu Kongres je bila prilika da se integriše u duhu poljskog patriotizma, razmjene iskustva i kontakata, te da se pronađu trajna rješenja za Poljake i potomke Poljaka koji žive u BiH.

Danijel Kovč

NAUČNA KONFERENCIJA U BOLESŁAWIECU

Povodom obilježavanja 70 godina od doseljavanja i naseljavanja bosanskih poljaka na prostore okruga Bolesławiec u Poljskoj, u periodu 1-3. aprila 2016. godine održana je konferencija pod pokroviteljstvom i organizacijom predsjednika Boleslawičkog okruga, gospodina Dariuša Kvašnjevskog. Na poziv, učešće na ovoj manifestaciji uzeli su predstavnici poljskih udruženja iz Banje Luke, Srpca i Prnjavora, a pored naših članova prisustvovali su i ambasador BiH u R. Poljskoj g. Duško Kovačević te ministar Ministarstva za ekonomske odnose i regionalnu saradnju u Vladi RS, g. Zlatan Klokić. Konferencija je imala svoj kulturno-umjetnički i naučni dio koji se odnosio na komplikovane migracijske procese doseljavanja poljskog stanovništva iz BiH i njihov uticaj na novu okolinu i domicilno njemačko stanovništvo. Spomenuti su etnološki i kulturološki uticaji bosanskih naroda i kultura koje je poljsko stanovništvo prenijelo sa sobom. U sklopu posjete, delegacija je posjetila kulturne znamenitosti koje krase ovu oblast, bosanski muzej te fabriku keramike. Uspostavljeni su kvalitetni odnosi i pokrenute brojne ideje o pokretanju saradnje Republike Srpske i ove poljske oblasti.

Danijel Kovč

PRIJEM KOD PREDSJEDNIKA POVODOM OBILJEŽAVANJA 9. JANUARA – DANA REPUBLIKE SRPSKE

Banja Luka, 05. januar 2016. godine

Predstavnici Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, prisustvovali su 28. decembra 2015. godine svečanom prijemu kod predsjednika Republike Srpske, gospodina Milorada Dodika u Palati Republike Srpske povodom obilježavanja 9. januara - Dana Republike Srpske. Prijemu su prisustvovali: Franjo Rover predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, Vesna Temelkoska Vuković predsjednica Savjeta nacionalnih manjina u NSRS, Stevo Havreljuk, Marženka Andulajević, Iren Milivojević, Dario Atijas, Dragoslav Medojević, Marija Zgonjaninova, Danijel Kovč i Zoran Mitrovski.

M. K.

SVEČANA AKADEMIJA I PRIJEM U KABINETU PREDSJEDNIKA REPUBLIKE SRPSKE POVODOM DANA REPUBLIKE

Banja Luka, 09. januar 2016.

Povodom krsne slave i Dana Republike Srpske - Svetog arhiđakona Stefana svečanom prijemu i prigodnoj akademiji u Administrativnom centru Vlade Republike Srpske u Banjoj Luci prisustvovao je predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske Franjo Rover. Pored predstavnika Saveza, istoj svečanosti su prisustvovali brojni predstavnici institucija, diplomatskog kora u BiH, te druge zvanice iz kulturnog i javnog života.

Isti dan, u povodu obilježavanja Dana Republike u Jutarnjem programu RTRS, gostovala je Maja Kremenić, sekretar Saveza prilikom kojeg je bilo riječi o doprinosu pripadnika nacionalnih manjina obilježavanju ovog značajnog datuma.

M. K.

ODRŽAN RADNI SASTANAK SA PREDSTAVNICIMA KOMITETA EKSPERATA EVROPSKE POVELJE ZA REGIONALNE ILI MANJINSKE JEZIKE SAVJETA EVROPE

Banja Luka, 02. februar 2016. godine

Komitet eksperata Evropske povelje za regionalne ili manjinske jezike Savjeta Evrope, boravio je u periodu od 02. do 04. februara 2016. godine u Bosni i Hercegovini, prilikom koje je 02. februara 2016. godine u Banjoj Luci u prostorijama Kluba nacionalnih manjina upriličen radni sastanak sa predstavnicima Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske i udruženja. Delegaciju Komiteta eksperata su činili: Aleksandra Oszmiańska-Pagett (izvjestilac), profesor Stefan Oeter (zamjenik predsjedavajućeg Komiteta) i Hedina Sijerčić (nacionalni ekspert).

Cilj posjete je bio razgovor sa predstavnicima nacionalnih manjina u Republici Srpskoj o temama koje se tiču implementacije Evropske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima a naročito o primjeni u oblasti obrazovanja, medija, kulture, administracije i javnih usluga.

Predsjednik Saveza, Franjo Rover cijenjenim gostima potvrdio je sve informacije koje je ranije Savez nacionalnih manjina dostavljao u svrhu podnošenja „Prvog izvještaja Bosne i Hercegovine o provođenju mjera i načela utvrđenih Evropskom poveljom o regionalnim ili manjinskim jezicima“ te istakao da se situacija u području primjene jezika nacionalnih manjina nije mijenjala, te da je nemoguće primijeniti povelju u potpunosti.

M. K.

ODRŽAN PRVI SASTANAK PREDSTAVNIKA NACIONALNIH MANJINA U BIH SA MINISTRICOM BOROVAC

Sarajevo, 09. februar 2016. godine

Na inicijativu Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske upućenom prema Ministarstvu za ljudska prava i izbjeglice Bosne i Hercegovine i ministrici Semihi Borovac, da se upriliči hitan radni sastanak sa predstavnicima udruženja i savjetodavnih tijela nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini, 09. februara 2016. godine u Sarajevu održan je prvi radni sastanak.

Pored ministrice Borovac, sastanku su prisustvovali Predrag Jović, zamjenik ministra i Saliha Đuderića, te predstavnici organizacija nacionalnih manjina u Bosni i Hercegovini, odnosno predstavnici Vijeća nacionalnih manjina BiH, Vijeća nacionalnih manjina RS, Vijeća nacionalnih manjina u Narodnoj skupštini RS i Vijeća nacionalnih manjina Kantona Sarajevo.

Predsjednik Rover naglasio je kako je riječ o vrlo važnom – prvom sastanku na kojem su okupljene sve organizacije nacionalnih manjina koje djeluju u BiH. Jednoglasno je pozdravljen novi pristup ovoj problematici koji se ogleda i u činjenici da su u ovoj godini prvi put izdvojena sredstva u iznosu od 70.000 KM iz državnog budžeta za rad udruženja nacionalnih manjina, pored izdvajanja sredstava za rješavanje problema Roma u oblasti zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja i zdravstvene zaštite, te za rad romskih nevladinih udruženja.

Pored diskusije u vezi sa problematikom pripadnika nacionalnih manjina, ministrica Borovac je najavila kako će predstavnicima nacionalnih manjina biti omogućen uvid u prijedloge izmjena Izbornog zakona BiH.

U skladu sa zahtjevima predstavnika nacionalnih manjina, lokalnim zajednicama će biti ukazano na potrebu finansiranja udruženja i pružanju podrške u njihovom djelovanju, obzirom na neujednačen odnos prema pripadnicima nacionalnih manjina. Takođe, potrebno je izvršiti mapiranje potreba nacionalnih manjina na lokalnom nivou na osnovu čega se lakše mogu kreirati aktivnosti s ciljem poboljšanja položaja nacionalnih manjina u BiH. Sljedeći radni sastanak planiran je u junu 2016. godine i odnosiće se na realizaciju odobrenog Granta za sufinansiranje projekata udruženja nacionalnih manjina.

M. K.

ODRŽAN RADNI SASTANAK SA MINISTROM MALEŠEVIĆEM

Banja Luka, 10. mart 2016. godine

Na molbu predsjednika Saveza, 10. marta 2016. upriličen je radni sastanak sa ministrom prosvjete i kulutre Republike Srpske, Danom Maleševićem. Tema ovog redovnog sastanka se odnosila na problem kašnjenja u doznaci sredstava za odobrene projekte iz oblasti kulture, a koji su trebali biti u potpunosti realizovani u 2015. godini. Takođe, predsjednik Rover je informisao ministra da je ovo kašnjenje prouzrokovalo određene probleme udruženjima nacionalnih manjina, jer nisu bili u mogućnosti na vrijeme realizovati sva finansijska potraživanja koja su proizašla iz projekata te je većina njih finansijsku 2015. godinu završila negativno.

Postoji obećanje iz ovog ministarstva da će uložiti trud da se ovakva situacija izbjegne u 2016. godini, kako bi realizacija projekata bila nesmetana.

M. K.

ODRŽAN RADNI SASTANAK SA GRADONAČELNIKOM BANJA LUKE

Banja Luka, 13. april 2016. godine

U sklopu realizacije redovnih aktivnosti – susreta i radnih sastanaka sa predstavnicima lokalnih vlasti u Republici Srpskoj, u Banjoj Luci, 13. aprila 2016. godine upriličen je radni sastanak predstavnika Saveza sa gradonačelnikom grada Banja Luka, Slobodanom Gavranovićem.

Teme ovog radnog sastanka su se odnosile na problematiku održavanja prostora Kluba nacionalnih manjina te o aktivnostima i problemima gradskih udruženja nacionalnih manjina.

M. K.

ODRŽAN KONSULTATIVNI SASTANAK OMBUDSMENA U BIH

Banja Luka, 28. april 2016. godine

Institucija Ombudsmena za ljudska prava Bosne i Hercegovine održala je 28. aprila 2016. godine u Banjoj Luci konsultativni sastanak Ombudsmena Bosne i Hercegovine sa predstavnicima nevladinog sektora. Osnovni cilj održavanja konsultativnog sastanka jeste razmjena informacija i iskustava u zaštiti i promociji ljudskih prava s posebnim akcentom na saradnju između Institucije ombudsmena za ljudska prava i nevladinih organizacija. Ovo je ujedno bila i prilika da se kreira lista prioriteta i pitanja koja zahtijevaju veći angažman Institucije ombudsmena, i koja u skladu s mogućnostima i resursima Institucije mogu biti dio strategije djelovanja i aktivnosti za period 2016-2021. godine, kao i prijedlog modela i mjera za dalje unapređenje saradnje sa NVO a u kojem se nalaze i sva udruženja nacionalnih manjina.

M. K.

SVEČANO OBILJEŽEN DAN GRADA PRIJEDORA

Prijedor, 16. maj 2016. godine

Svečanom akademijom u pozorištu u Prijedoru 16. maja 2016. godine obilježen je Dan Grada Prijedor. Pored mnogobrojnih zvaničnika, svečanom događaju su prisustvovali predstavnici Saveza i udruženja nacionalnih manjina iz ovog grada.

U svom prigodnom obraćanju, gradonačelnik Marko Pavgić istakao je da je Prijedor grad koji njeguje tradiciju i koji želi da postane dio porodice evropskih gradova u kojima se živi po pozitivnim principima.

Ovom prilikom upriličen je i svečani prijem za bratske opštine iz Slovenije – Bovec i Velenje, kao i za druge uvažene goste.

M. K.

LOKALNI IZBORI 2016

Ove 2016. godine održani su lokalni izbori u Bosni i Hercegovini. U lokalnim zajednicama (opštinama i gradovima) u kojima je, prema zadnjem popisu stanovništva, živjelo više od 3% stanovništva iz reda nacionalnih manjina istima je zagantovano jedno odborničko mjesto. To je slučaj i u Banjoj Luci gdje je biran jedan odbornik sa posebne liste pripadnika nacionalnih manjina.

Do sada je odbornik iz reda nacionalnih manjina u Banjoj Luci bio pripadnik nacionalnih manjina koji je do tog mjesta dolazio zahvaljujući kandidaturi (i glasovima) neke od političkih stranaka. Obično smo bili nezadovoljni interesovanjem tog kandidata za rad, potrebe i probleme nacionalnih manjina, odnosno njihovih udruženja koja postoje i rade na području grada. Ove godine Savez nacionalnih manjina Republike Srpske imao je "svog" kandidata za odbornika u Skupštini grada Banja Luka. Od strane udruženja predložena su četiri kandidata (Slovenka, Ukrajinac, Crnogorac i Čeh) i nakon internog glasanja ja sam dobio podršku najvećeg broja udruženja i zvanično sam predložen kao kandidat Saveza nacionalnih manjina RS, iako je na listiću iz formalnih razloga (a i nepoznavanja procedure popunjavanja prijave) pisalo da sam nezavisni kandidat.

Na kraju, za jednog odbornika iz reda nacionalnih manjina na lokalnim izborima 2016. godine u Banjoj Luci na posebnoj listi je bio 21 kandidat, predložen od strane političkih stranaka, udruženja ili grupa od najmanje 40 građana.

Moju kandidaturu shvatio sam kao čast i obavezu pa sam ušao u predizbornu kampanju. Svugdje sam naglašavao da sam kandidat Saveza nacionalnih manjina, a s obzirom na prethodno opisani put dolaska do te kandidature, očekivao sam da ću imati značajnu podršku, odnosno glasove, članova gradskih udruženja nacionalnih manjina (pa čak i onih "ostalih" koji formalno nisu članovi tih udruženja) i da će oni aktivno učestvovati u mojoj promociji. Nažalost, nije bilo tako. Ili se barem meni tako čini?

Moj promotivni materijali namijenjeni pripadnicima nacionalnih manjina teško je dopirao do njih, na neke sastanke koje sam zakazivao odazivao se mali broj pozvanih, itd. Epilog svega toga je ukupno 166 glasova, što me je rangiralo na 6. mjesto liste od 21 kandidata. Ako odbijem stotinjak glasova od prijatelja, rodbine i komšija koji su za mene pouzdano glasali, ostaje da je za mene glasalo još 70 glasača za koje pretpostavljam da su članovi desetak aktivnih udruženja nacionalnih manjina u Banjoj Luci. Rezultat sličan sudbini kandidata penzionera – puno članova, malo glasova.

Pobjedio je i mandat odbornika osvojio Saša Čudić, pripadnik crnogorske nacionalne manjine, i ja mu na tome čestitam.

Za mene je ovo bilo još jedno životno iskustvo za koje sam, nekoliko dana poslije izbora, napisao "život se može razumjeti unazad, ali se mora živjeti unaprijed". Nadam se da ovo moje gorko iskustvo neće obeshrabriti naša udruženja da za četiri godine ponovo predlože nekog novog kandidata koji će imati njihovu podršku. Nadati se da će ona biti više suštinska, a manje deklarativna.

Hvala svima koji su za mene glasali! Poraz je samo moj, a da sam pobijedio, pobjeda bi bila naša.

(Autor teksta je Željko Vaško, a tekst je objavljen u informativnom biltenu "Česke besede" Udruženja Čeha grada Banja Luka "Banjalučki krajani", broju 54-55).

Dr Željko Vaško

kandidat Saveza nacionalnih manjina
Republike Srpske, za odbornika u
Skupštini Grada Banja Luka

**Banja Luka -
grad svih nas, grad za sve nas!**

DECENIJA EMITOVANJA RADIO EMISIJE „KORIJENI“ OBILJEŽENA U PRNJAVORU

Prnjavor, 08. april 2016. godine

U prostorijama Doma kulture u Prnjavoru, snimana je i uživo emitovana radio emisija „Korijeni“ Radio-televizije Republike Srpske, a u povodu obilježavanja desetogodišnjice emitovanja ove jedinstvene emisije o nacionalnim manjinama, a čije je emitovanje počelo početkom aprila 2006. godine.

Od početka 2011. emisija „Korijeni“ emituje se u novom terminu i to svake druge subote od 10:05 časova. Emisija obrađuje i istražuje sve bitne teme iz života nacionalnih manjina, od primjene Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina, učešća nacionalnih manjina u organima vlasti na lokalnom, entitetskom i državnom nivou, obrazovanja, pristupa medijima do medijske promocije.

Urednica emisije Radmila Karanović, poziva u goste predstavnike nacionalnih manjina i nadležnih institucija, koje se bave ovom problematikom, sučeljava ih, traži odgovore na važna pitanja- pravo učešća nacionalnih manjina na lokalnim izborima, zastupljenost predstavnika manjina u organima vlasti, ko su ti predstavnici, razgovara o tome šta oni čine i koliko mogu da urade kada je riječ o promociji prava manjina.

Emisiju u Prnjavoru sa brojnim sagovornicima i pripadnicima nacionalnih manjina su realizovali Radmila Karanović, urednica emisije i novinar Brane Radulović.

M. K.

O ZAVRŠETKU 2016. GODINE

31. decembar 2016. godine

Rad Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske u 2016. godini bio je obilježen realizacijom skoro svih redovnih i planiranih aktivnosti, a koje su bile usvojene na Redovnoj godišnjoj skupštini u martu 2016. godine.

Kako je rad uslovljen doznakom sredstava po osnovu odobrenih projekata i redovnog sufinansiranja od strane Vlade Republike Srpske, u 2016. godini rad nam je bio djelimično otežan slabijim prilivom ovih sredstava, što je prouzrokovalo određena kašnjenja u realizaciji aktivnosti. Pored navedenih aktivnosti, a o kojima će biti riječi u ovom, drugom broju biltena „Riječ nacionalnih manjina“, od realizovanih redovnih aktivnosti izdvajamo:

* Održano je ukupno 7 sjednica Upravnog odbora Saveza i to dvije koje se odnose na stari saziv Koordinacionog odbora i 5 sjednica novog saziva Upravnog odbora.

* Izvršno tijelo Saveza, od marta 2016. godine nosi novi naziv „Upravni odbor“ shodno izmjenama i dopunama Statuta Saveza, a koji se odnosio na usklađivanje sa drugim aktima po osnovu stečenog statusa od javnog interesa za Republiku Srpsku.

Takođe, u vezi sa problemima slabe doznake sredstava, intenzivniji su bili susreti i sastanci sa predstavnicima resornih ministarstava, a u svrhu otklanjanja ovog osnovnog problema.

Ovu godinu, Savez završava sa realizacijom 85% Plana, uz otežavajuće okolnosti koje smo naveli u prethodnom dijelu teksta, te nam u 2017. godini predstoji kasnija realizacija projekta koji je odobren od strane Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice BiH.

M. K.

ODRŽANA KONFERENCIJA „IMAMO I MI PRAVO NA IZBOR“ – IZMJENE I DOPUNE IZBORNOG ZAKONA BIH – LJUDSKA PRAVA NACIONALNIH MANJINA I OSTALIH“

Sarajevo, 15. mart 2016. godine

U povodu aktuelnosti vezane za moguće izmjene i dopune Izbornog zakona u BiH

U Sarajevu je 15. marta 2016. godine održana Konferencija „Imamo i mi pravo na izbor – Izmjene i dopune Izbornog zakona BiH – ljudska prava nacionalnih manjina i ostalih“, a koju su organizovali Fondacija za socijalno uključivanje u BiH (FSU u BiH) i Inicijativa za bolju i humaniju inkluziju (IBHI) u okviru Projekta održivosti civilnog društva (CSSP) uz podršku Američke agencije za međunarodni razvoj (USAID).

Cilj konferencije je bio da utiče na promjene Izbornog zakona BiH unapređivanjem nacionalnih manjina i ostalih, te aktueliziranjem potrebe za izmjenama Ustava BiH, u skladu sa presudom „Sejdić – Finci“. Predstavници nacionalnih manjina traže jednakost u sferi koju imaju konstitutivni narodi, a to je da im drugi ne biraju predstavnike u vlasti već da oni budu ti koje odlučuju ko će ih zastupati, te da se smanje zloupotreba predznaka nacionalne manjine u ovim slučajevima.

Direktorica FSU u BiH, Ranka Ninković-Papić je otvorila konferenciju, a uvodna obraćanja na konferenciji su imali N.J.E. ambasador Jonathan Moore, šef Misije OSCE-a u BiH, Predrag Jović, zamjenik ministra za ljudska prava i izbjeglice Vijeća ministara BiH. Panelisti na konferenciji su bili Jakob Finci, predsjednik Jevrejske zajednice u BiH, Dervo Sejdić, Roma monitor Misije OSCE-a u BiH i Tihomir Knežiček, predsjedavajući Vijeća nacionalnih manjina u BiH. Moderator konferencije je bio Žarko Papić, direktor IBHI-a.

Konferenciji je prisustvovalo 88 učesnika/učesnica uključujući članove/članice Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, Interresorne radne grupe za dopune i izmjene Izbornog zakona BiH, članove/članice Vijeća nacionalnih manjina BiH, predsjedavajuće Savjeta nacionalnih manjina RS, predsjednika Saveza nacionalnih manjina RS, članice Koalicije marginalizovanih grupa u BiH „KOMA“, organizacije civilnog društva i predstavnike međunarodnih organizacija u BiH.

M. K.

ODRŽANE REDOVNA I IZBORNA SKUPŠTINA SAVEZA NACIONALNIH MANJINA REPUBLIKE SRPSKE

Banja Luka, 18. mart 2016. godine

U sklopu redovnih aktivnosti, dana 18. marta 2016. godine u prostorijama Administrativnog centra Vlade Republike Srpske u Banjoj Luci održane su Redovna i Izborna skupština Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske.

Na Redovnoj skupštini usvojen je Izvještaj o radu Saveza za 2015. godinu – narativni i finansijski, te Plan rada Saveza za 2016. godinu sa planiranim budžetom. Izornoj skupštini odazvalo se svih 33 pozvanih delegata. Dosadašnjem predsjedniku Franji Roveru izglasano je povjerenje i za naredni četverogodišnji mandat, a funkciju potpredsjednika u istom mandatu vršiće Danijel Kovč.

Na istoj sjednici izvršene su izmjene i dopune Statuta Saveza, te je određeno da mandat rukovodstvu Saveza traje četiri godine, dok je do sada birano na dvije godine. Pored funkcija predsjednika i potpredsjednika, izabrani su novi članovi Upravnog odbora, komisija te Nadzornog odbora. U novom četverogodišnjem mandatu, jednu trećinu će takođe činiti žene, što je više puta pozdravljano kao pozitivan primjer.

Savez je 2015. godine realizovao 85% plana. Za 2016. godinu planirani budžet je predviđen na 112.000 KM, a očekuje se da će Savez uspjeti realizovati projekte i u saradnji sa međunarodnim organizacijama. Udruženje Čeha „Češka beseda“ iz Nove Vesi, opština Srbac, je nova članica Saveza i sa ovim udruženjem Savez nacionalnih manjina Republike Srpske broji ukupno 39 članica.

M. K.

UČEŠĆE U LOKALNIM IZBORIMA 2016

Maj – Oktobar 2016.

Savez nacionalnih manjina Republike Srpske se aktivno uključio u proces odabira kandidata i podnošenja kandidature za Lokalne izbore 2016. u Bosni i Hercegovini. U vezi sa ovim, Savez je organizovao 2 konsultativna sastanka sa predstavnicima udruženja u Banjoj Luci i jedan sastanak u Prnjavoru, kako bi se našlo najbolje moguće rješenje tj. zajednički kandidat za obje izborne jedinice.

Rezultati ovih sastanaka su bili da je zajednički kandidat za odbornika za Skupštinu grada Banja Luka bio prof. dr Željko Vaško, predloženi kandidat ispred Čeha a za odbornika u Skupštini opštine Prnjavor, Franjo Rover, kandidat ispred Italijana.

Za oba kandidata, Savez je u maju 2016. godine podnio prema Centralnoj izornoj komisiji BiH i zvaničnu kandidaturu u vidu ispunjenja svih neophodnih preduslova a koji su se odnosili na dokumentaciju.

Podučeni iskustvom sa svih prethodnih izbora, ovom prilikom situacija se nije drastično promijenila iz razloga slabije aktivnosti i zainteresovanosti udruženja i njihovih članova za podršku za oba kandidata, kao

i određeni broj nevažećih glasačkih listića. Realno, slabija je bila konkurentnost Savezovih kandidata prema onima koji su dolazili ispred političkih partija, iako su možda i naši kandidati bili „kvalitetniji“ za udruženja nacionalnih manjina.

Sa objavom zvaničnih rezultata, Savezu a i udruženjima ne preostaje ništa drugo nego ostvariti kontakt i započeti saradnju sa novoizabranim odbornicima, te nastaviti sa aktivnostima u korist boljeg djelovanja udruženja nacionalnih manjina u obje lokalne zajednice.

Što se tiče drugih interesantnih podataka, broj opština u Republici Srpskoj koja u ovom mandatu ima odbornika iz reda nacionalnih manjina iznosi ukupno 7 (Banja Luka, Prijedor, Prnjavor, Gradiška, Trebinje, Sokolac i Novi Grad) što je u odnosu na 2008. godinu dvostruko manji broj kada su nacionalne manjine imale ukupno 13 zagarantovanih mjesta u lokalnim skupštinama.

M. K.

ODRŽAN SEMINAR – NA TEMU „LJUDSKA PRAVA U BIH SA POSEBNIM OSVRTOM NA PRAVA NACIONALNIH MANJINA“

Banja Luka, 18. juli 2016. godine

Banjalučki centar za ljudska prava, u saradnji sa Fondacijom Friedrich Ebert i Savezom nacionalnih manjina Republike Srpske organizovao je jednodnevni seminar na temu: «Ljudska prava u Bosni i Hercegovini sa posebnim osvrtom na prava manjina / primjena Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda». Na ovom jednodnevnom seminaru prezentovane su teme koje se odnose na međunarodne standarde u zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina, praksu Evropskog suda za ljudska prava iz Strazbura, te na primjenu prava i praksu primjene na terenu.

Drugi, radni dio ove konferencije se odnosio na poznavanje prava nacionalnih manjina u praksi, te prijedlozima mjera za poboljšanje položaja ove populacije. Moderatoriradionice su bili Danijel Kovč i Maja Kremenović.

Radionica je okupila oko 30 učesnika – predstavnika nacionalnih manjina, studenata, novinara, naučnih radnika.

M. K.

OBILJEŽAVANJE 75. GODINA OD POČETKA GENOCIDA NAD SRBIMA, JEVREJIMA I ROMIMA

Donja Gradina, 19. avgust 2016. godine

Predsjednik Saveza Franjo Rover prisustvovao je prigodnom programu posvećenom obilježavanju 75. godina od početka genocida nad Srbima, Jevrejima i Romima. Ovaj prigodni program je održan u prostoru spomen područja u Donjoj Gradini, a u organizaciji vlada Republike Srpske i Srbije.

M. K.

ANALIZA POTREBA IZRADE IZMJENE I DOPUNA ZAKONA O ZAŠTITI PRAVA PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA BIH – OKRUGLI STO

Vlašić, 18. oktobar 2016. godine

Ministarstvo za ljudska prava i izbjeglice BiH u saradnji sa kancelarijom Savjeta Evrope u BiH, 18. oktobra na Vlašiću organizovali su okrugli sto na temu „Analiza potreba izrade izmjene i dopuna Zakona o zaštiti prava pripadnika nacionalnih manjina BiH“.

Ovom događaju odazvali su se predstavnici institucija koje se bave pitanjima nacionalnih manjina, kao i predstavnici udruženja i savjetodavnih tijela parlamenta BiH i Republike Srpske. Ispred Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske prisustvovali su Danijel Kovč i Maja Kremenović.

Nakon cjelodnevne diskusije, te prezentacije trenutnog stanja, konstatovano je da postojeći Zakon nije neophodno mijenjati iz razloga što još uvijek ne postoje značajniji razlozi i zahtjevi a koji bi prethodili ovom procesu. Takođe, svi učesnici ovog okruglog stola, jedinstveni su u stavovima da je Zakon dobro napisan, samo što je njegova primjena u praksi slabija, te da u narednom periodu treba raditi zajedničkim snagama kako bi njegova primjenljivost na terenu bila bolja.

M. K.

PRIJEM KOD PREDSJEDNIKA REPUBLIKE POVODOM OBILJEŽAVANJA 9. JANUARA – DANA I KRSNE SLAVE REPUBLIKE SRPSKE

Banja Luka, 28. decembar 2016.

Predstavnici Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske prisustvovali su 28. decembra 2016. godine svečanom prijemu kod predsjednika Republike Srpske gospodina Milorada Dodika u Palati Republike Srpske povodom obilježavanja 9. januara - Dana Republike Srpske.

Prijemu su prisustvovali: Franjo Rover, predsjednik Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske, i članovi Upravnog odbora Saveza Marženka Andulajević, Ramo Salešević, Marija Bugarik Pranjic, Vasilj Pristaš, Alenka Uduč, Anđa Slijepčević, Đorđe Mikeš, Dragan Ljucović, Zoran Mitrovski, .

U svom obraćanju, predsjednik Dodik je izrazio značaj prisustva nacionalnih manjina na ovim prostorima, te da će institucije Republike Srpske i dalje raditi u svrhu boljeg položaja nacionalnih manjina, kao i da ovi prostori i dalje ostanu primjer pozitivne prakse u saradnji sa nacionalnim manjinama.

M. K.

FRANJO ROVER SE SUSREO SA SERGIOM MATARELIJEM PREDSJEDNIKOM REPUBLIKE ITALIJE

Sarajevo, 26. maj 2016. godine

Prva zvanična posjeta predsjednika Republike Italije gospodina Sergio Mattarella upriličena je 26. maja u Sarajevu. Ovim povodom predsjednik SNMRS Franjo Rover prisustvovao je svečanom prijemu koji je organizovan povodom prve posjete najvišeg zvaničnika Republike Italije, te se susreo sa gospodinom Mattarella.

Predsjednik Rover je uvaženog gosta informisao o radu SNMRS i položaju nacionalnih manjina u Republici Srpskoj, a posebno Italijana, te o investicijama provincije Trento i asocijacije „Trentini u svijetu“.

Predsjednik Mattarella bio je počasni gost samita „Brdo-Brijuni“ koji se održao 28. i 29. maja u Sarajevu, te je pohvalio i zaželio mnogo sreće u daljnjem radu asocijacije Trentini u svijetu kao i Savezu nacionalnih manjina Republike Srpske.

M. K.

IZVJEŠTAJ O STANJU I POLOŽAJU PRIPADNIKA NACIONALNIH MANJINA U REPUBLICI SRPSKOJ 2003 – 2016.

Izveštaj o stanju i položaju pripadnika nacionalnih manjina u Republici Srpskoj 2003–2016. (u daljem tekstu: Izveštaj) je urađen na osnovu inicijative Saveza nacionalnih manjina Republike Srpske. U dogovoru sa predsjednikom NSRS uvršten je u plan i program aktivnosti Savjeta nacionalnih manjina pri Narodnoj skupštini Republike Srpske. Izveštaj je urađen od strane imenovane radne grupe koju su sačinjavali predstavnici Savjeta nacionalnih manjina pri NSRS, Saveza nacionalnih manjina RS i vanjski saradnici uz tehničku pomoć misije OSCE-a, terenske kancelarije u Banjoj Luci. Osnovu ovog izvještaja sačinjavaju informacije dostavljene od strane udruženja nacionalnih manjina, Saveza nacionalnih manjina RS, Savjeta nacionalnih manjina pri NSRS i Kluba Ostalih u Vijeću naroda RS, te dokumenti izrađeni u formi izvještaja koji su proizašli iz obaveza redovnog izvještavanja prema međunarodnim organizacijama, kako za potrebe određenih međunarodnih institucija, državnih i entitetskih organa, tako i kao rezultati pojedinih projekata. Izveštaj je rađen tokom cijele 2016. godine, a usvajanje ovog dokumenta od strane Narodne skupštine Republike Srpske očekuje se tokom 2017. godine.

M. K.

ROMSKI INFORMATIVNI CENTAR GRADIŠKA

U 2016. godini Kozarskoj Dubici je odobren projekat od Ministarstva za ljudska prava i izbjeglice za stambeno zbrinjavanje tj. za izgradnju jedne kuće iz temelja i tri adaptacije. Što se tiče stambenog zbrinjavanja za Romsku populaciju - najugroženije, Kostajnici je odobrena izgradnja tri kuće iz temelja.

Savez Roma RS u 2016. godini je formirao još tri udruženja u Republici Srpskoj, odnosno u Brodu, u Dubici i u Modriči.

Romski Informativni Centar Gradiška

KONFERENCIJA „POLJACI NA BOSANSKOJ ZEMLJI – 70 GODINA OD ODLASKA“

U Prnjavoru je 29. jula održana konferencija pod nazivom „Poljaci na bosanskoj zemlji – 70 godina od odlaska“. Konferencija je svojevrsno podsjećanje na povratak 18.000 Poljaka koji su živjeli na području sjeverne Bosne (Prnjavor, Banja Luka, Gradiška, Srbac) u Poljsku, uglavnom oko Boleslawca. Poljaci su se naselili na sjeveru Bosne krajem 19. stoljeća i tokom skoro 100 godina živjeli su zajedno s građanima Bosne i predstavnicima brojnih nacionalnih manjina na tim područjima.

Tada i tako uspostavljene veze traju neobično dugo, a Poljaci koji su se vratili u svoju zemlju godinama sarađuju, kao što sarađuju Prnjavor i Boleslawiec. Tako je ovom prilikom u gradskom parku u Prnjavoru zasaden drvo prijateljstva. Na konferenciji koju su organizovali Gradska uprava Boleslawca i Opština Prnjavor izlagali su predstavili historiju poljskih doseljenika i njihovih potomaka.

Iz Boleslawca je došla grupa od oko 80 ljudi, predstavnika Gradske uprave, Udruženje doseljenika iz Bosne i njihovih potomaka i prijatelja. U umjetničkom dijelu manifestacije nastupio je Hor Udruženja, Gradski duvački orkestar Boleslawiec, te folklorne grupe. Počasni pokrovitelj manifestacije bio je ambasador Republike Poljske u BiH Andrzej Krawczyk, kojeg je na manifestaciji predstavljala konzul Agata Grabska.

Ambasada Republike Poljske u Bosni i Hercegovini

SAVEZ NACIONALNIH MANJINA REPUBLIKE SRPSKE
САВЕЗ НАЦИОНАЛНИХ МАЊИНА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ALLIANCE OF NATIONAL MINORITIES OF REPUBLIKA SRPSKA

Klub nacionalnih manjina, Cara Lazara 22, 78000 Banja Luka, Tel/fax: ++ 387 51 461 068
E-mail: snmrs@teol.net Web: www.snm.rs.ba